

**T.C
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**TAEKWONDO SPORCULARININ TAEKWONDO
BRANŞINA BAŞLAMALARINA ETKİ EDEN
UNSURLAR, MEMNUNİYET DÜZEYLERİ VE
GELECEĞE YÖNELİK BEKLENTİLERİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Gökhan TUĞRAN

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Orhan BAŞ

ORDU – 2022

ONAY

Ordu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü öğrencisi ..... tarafından hazırlanan ve ..... danışmanlığında yürütülen “.....” adlı bu tez, jürimiz tarafından ... / .../ 20... tarihinde oybirliği/oyçokluğu ile ..... Anabilim Dalı ..... Programında Yüksek Lisans/Doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Danışmanı : Ünvanı, Adı ve SOYADI

Başkan : Ünvanı, Adı ve SOYADI İmza.....
(Anabilim Dalı, Üniversitesi)

Jüri Üyesi : Ünvanı, Adı ve SOYADI İmza.....
(Anabilim Dalı, Üniversitesi)

Jüri Üyesi : Ünvanı, Adı ve SOYADI İmza.....
(Anabilim Dalı, Üniversitesi)

ONAY

... / ... / 20... tarihinde enstitüye teslim edilen bu tezin kabulü, Sağlık Bilimleri Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun ...../...../20... tarih ve ..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

...../...../20...

İmza

Enstitü Müdürü

TEZ BİLDİRİMİ

Tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Gökhan TUĞRAN

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim süresince ve bu tez çalışmamın her safhasında benden zaman, bilgi ve deneyimlerini esirgemeyen, tez çalışmamda yol gösteren değerli hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Orhan BAŞ' a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Yüksek lisans eğitimim boyunca derslerime giren ve bilgileri ile ışık tutan Ordu Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi öğretim üyelerine teşekkürlerimi sunarım. Prof. Dr. Alparslan İNCE ve Dr. Öğr. Üyesi Burcak CEVAHİRCİOĞLU hocalarıma teşekkürlerimi borç bilirim. İstatistik analizlerde desteğini esirgemeyen Arş. Gör. Hacı Ali ÇAKICI' ya teşekkürlerimi sunarım.

Yaşamımın her döneminde her zaman yanımda olan, desteğini hiçbir zaman esirgemeyen ve tez sürecimde de manevi desteğı ile yanımda olan değerli aileme sonsuz teşekkürlerimi ve sevgilerimi sunarım.

ÖZET

TAEKWONDO SPORCULARININ TAEKWONDO BRANŞINA BAŞLAMALARINA ETKİ EDEN UNSURLAR, MEMNUNİYET DÜZEYLERİ VE GELECEĞE YÖNELİK BEKLENTİLERİ

Amaç: Bu araştırma taekwondo sporcularının taekwondo branşına başlamalarına etki eden unsurlar, memnuniyet düzeyleri ve geleceğe yönelik beklentilerinin incelemeyi amaçlamıştır.

Gereç ve Yöntem: Araştırma, betimsel bir araştırma deseni olan tarama araştırma modelindedir. Çalışmanın evrenini Taekwondo sporu ile ilgilenen bireyler meydana getirmiş olup, çalışmaya gönüllü olarak katıldığını onam formunda beyan eden 150 (%44,0) erkek ve 191 (%56,0) kadın olmak üzere toplam 341 sporcu çalışmanın örneklem grubunu oluşturmuştur. Örneklem grubu tesadüfi örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmada veri elde etme kaynağı olarak “Taekwondo’ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler Ölçeği”, “Memnuniyet Anketi” ve “Geleceğe Yönelik Beklentiler Ölçeği” uygulanmıştır. Anketlerden sağlanan veriler SPSS 22.0 V programı ile değerlendirilmiştir. Sporculara ait bireysel veriler, envanter ile ölçek ortalamaları, yüzde (%) değerleri ve frekans (f) değerleri bulunmuştur. Araştırmada sporcuların Taekwondo’ya yönelmelerine teşvik eden etkenler, memnuniyet düzeyleri ile geleceğe yönelik beklentilerini belirlemek için betimsel istatistikler kullanılmıştır. Araştırmada parametrik testlerin uygulanma sebebi ise verilerin normal dağılım göstermesidir. Kurgulanan hipotezin test edilmesi için Student Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) yapılmıştır. Anlamlılık seviyesi ise $\alpha = 0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Yapılan analizler sonucunda katılımcıların cinsiyetine göre Taekwondo’ya yönelmeye teşvik eden etkenler ($P=0,022$) açısından anlamlı bir değişkenlik gözlenmiş iken, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti seviyeleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($P>0,05$). Sporcuların yaş dağılımına göre Taekwondo’ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenmemiş iken, memnuniyet seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenmiştir ($P=0,040$). Sporcuların eğitim durumuna göre Taekwondo’ya yönelmeye teşvik eden

etkenler ve memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık gözlenmemiş iken, geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülmüştür ($P=0,014$). Sporcuların anne ve baba eğitim durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir değişiklik bulunmamıştır ($P>0,05$). Sporcuların Milli Takımda yer almalarına göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri ($P<0,001$) istatistiksel olarak anlamlı bir değişiklik gözlenir iken, memnuniyet düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($P=0,083$). Sporcuların gelir durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken durumları ($P=0,005$) açısından anlamlı bir farklılık belirlenirken, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($P>0,05$). Sporcuların spor yapma süresine göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($P>0,05$).

Sonuç: Bu çalışmada elde edilen bulgular doğrultusunda Taekwondo sporuyla ilgilenen bireylerin ilgilendikleri spora yönelmelerinde cinsiyet, milli sporcu olma, gelir değişkenlerinin teşvik unsuru olduğu, sporcuların memnuniyet düzeylerinin yaş değişkeninin, geleceğe yönelik beklentilerinde ise eğitim durumu ve milli sporcu olma değişkenlerinin etkili unsur oldukları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Taekwondo, Spora Teşvik Eden Unsurlar, Memnuniyet, Beklenti, Geleceğe Yönelik Beklenti.

ABSTRACT

FACTORS AFFECTING TO START BRANCH OF TAEKWONDO OF TAEKWONDO SPORTSMEN, LEVELS OF SATISFACTION, AND THEIR EXPECTATIONS FOR THE FUTURE

Aim: This study aimed to examine the factors affecting the start of taekwondo athletes, their satisfaction levels, and their future expectations.

Materials and Methods: The research is in the survey research model, a type of descriptive research design. The population of the study consists of individuals interested in Taekwondo sports, and the sample group consists of a total of 341 athletes agreeing to participate in the research voluntarily, 150 (%44) male and 191 (%56) female. The sampling group was selected by the random sampling method. As data collection tools in the study were used: the "Factors Encouraging Towards Taekwondo Scale", "Satisfaction Questionnaire" and "Future-Looking Expectations Scale". The data obtained from the scales were analysed with the SPSS 22.0 V package program. Personal information belonging to the candidates, inventory as well as scale averages, percentage (%) values, and frequency (f) values were determined. In the research, athletes, It was used descriptive statistics to determine the factors encouraging them to turn to Taekwondo, levels of their satisfaction, and their expectations for the future. The reason for applying parametric tests in the research is that the data show a normal distribution. Student T-Test, One-Way Analysis of Variance (ANOVA) was used to test the constructed hypothesis. The significance level was accepted as $\alpha = 0.05$.

Results: As a result of the analysis, according to the gender of participants a significant difference was found in terms of factors encouraging participants to turn to Taekwondo ($P=0.022$), but no statistically significant difference was found between satisfaction and future expectation levels ($P>0.05$). According to the distribution of age of athletes, a statistically significant difference was found between their satisfaction levels ($P=0.040$) while no significant difference was found between the factors encouraging the participants to incline to Taekwondo and their expectations for the future. According to the educational status, a statistically significant difference was found between the levels of expectation for the future

($P=0.014$) while no significant difference was found between the factors encouraging the participants to turn to Taekwondo and their satisfaction levels. According to the education level of their parents, a statistically significant difference was not found between the factors encouraging the participants toward Taekwondo, satisfaction and levels of expectation for the future ($P>0.05$). According to the status of being a national athlete, while a significant difference was found in terms of the factors encouraging the participants toward Taekwondo and their levels of expectation for the future ($P<0.001$), no statistically significant difference was found between the satisfaction levels ($P=0.083$). According to their income status, while a significant difference was determined in terms of factors encouraging participants toward Taekwondo ($P=0.005$), no statistically significant difference was found between satisfaction and future expectation levels ($P>0.05$). According to the duration of doing sports, there was no statistically significant difference between the factors encouraging the participants to engage in Taekwondo, their satisfaction, and levels of expectation for the future ($P>0.05$).

Conclusion: In line with the findings obtained in this study, It was seen that intending their interested sports of individuals interested in sports of Taekwondo, as encouraging elements the gender, being a national athlete, and income; It was seen that they are effective elements variable of age in levels of satisfaction of athletes, and variables of educational status and being a national athlete in their expectations for the future.

Keywords: Taekwondo, Sports Encouraging Elements, Satisfaction, Expectation, Future Expectation

İÇİNDEKİLER

TEZ BİLDİRİMİ	I
TEŞEKKÜR	II
ÖZET	III
ABSTRACT	V
İÇİNDEKİLER	VII
TABLolar DİZİNİ	IX
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	X
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER	3
2.1. Spor Kavramı.....	3
2.2. Spora Yönelme Nedenleri.....	4
2.2.1. Sporun Sağlığa Etkisi.....	5
2.2.3. Sporun Bireysel (Kişisel) Etkisi.....	7
2.2.4. Sporun Topluma Etkisi.....	7
2.3. Spordan Beklentiler.....	8
2.3.1. Sağlık Beklentisi.....	8
2.3.2. Psikolojik Beklentiler.....	9
2.3.3. Sosyalleşme Beklentisi.....	10
2.4. Yönelme.....	11
2.4.1. Eğitimde Yönelme.....	11
2.4.2. Ortaöğretimde Yönelme.....	11
2.4.3. Sporda Yönelme.....	12
2.4.4. Sporda Yönelmeyi Etkileyen Faktörler.....	14
2.5. Taekwondo Sporu.....	14

2.5.1. Taekwondonun Tarihsel Gelişimi	15
2.5.2. Taekwondo'nun İçeriği ve Genel Bilgiler.....	17
2.5.3. Taekwondo Sporunun Amacı.....	18
2.5.4. Taekwondo Sporuna Başlama Nedenleri	18
2.6. Memnuniyet Kavramı	19
2.6.1. Memnuniyet Tanımı.....	19
2.6.2. Memnuniyetin Önemi	20
2.7. Geleceğe Yönelik Beklenti	20
2.7.1. Beklenti	20
2.7.2. Gelecek Beklentisi	21
3. GEREÇ VE YÖNTEM	23
3.1. Araştırmanın Modeli	23
3.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi	23
3.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Analizi	23
4. BULGULAR	25
5. TARTIŞMA	33
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	37
KAYNAKLAR.....	40
EKLER.....	46
Ek 3. Veli Onay Formu	47
Ek 4. Araştırma Bütçesi Hakkında Açıklama Formu.....	48
Ek 5. Kişisel Bilgiler Formu	49
Ek 6. Anket Formu.....	50
Ek 7. Etik Kurul Onay Formu.....	51

TABLolar DİZİNİ

Sayfa No

Tablo 1. Sporcuların Ölçek Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait İç Tutarlılık Katsayıları.....	24
Tablo 2. Sporcuların Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları	25
Tablo 3. Sporcuların Cinsiyetine Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri.....	26
Tablo 4. Sporcuların Yaş Dağılımına Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri.....	27
Tablo 5. Sporcuların Eğitim Durumuna Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri....	28
Tablo 6. Sporcuların Anne Eğitim Durumuna Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Düzeyleri	29
Tablo 7. Sporcuların Baba Eğitim Durumuna Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Düzeyleri	30
Tablo 8. Sporcuların Milli Sporcu Olma Durumlarına Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Düzeyleri.....	30
Tablo 9. Sporcuların Gelir Durumuna Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri.....	31
Tablo 10. Sporcuların Spor Yapma Süresine Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri....	32

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

n	: Örneklem Sayısı
p	: Anlamlılık Değeri
SPSS	: Statistical Package for the Social Sciences
Std.	: Standart

1. GİRİŞ

Spor faaliyetleri, kişilerin doğal çevrelerini beşeri çevre şekline dönüştürürken kazandığı yetenekleri iyileştiren, bir takım kurallar çerçevesinde araçlı veya araçsız, bireysel yada farklı kişilerle birlikte boş zaman aktiviteleri içinde veya tüm zamanı kapsayacak tarzda bir meslek haline getirilerek yapılan, sosyalleşmeyi sağlayan, toplulukta birleştirici, mentaliteyi ve fiziksel yapıyı güçlendiren, rekabeti ve birlikteliği sağlayan kültürel bir faaliyettir (Erkal, 1982). Sporun insan yaşamındaki yeri çok önemlidir. Kişiler spor faaliyetlerini değişik hedefler gözeterek yaparlar. Bu hedeflerden en önemli olanlar; fiziksel olarak güçlülüğü geliştirmek, boş zamanı kaliteli değerlendirmek ve sporu bir meslek haline getirmek şeklinde sıralanabilir. Bu hedeflerden herhangi bir tanesini gerçekleştirmek isteyen bireyler kendi fiziki ve mental yapılarına uygun bir spor alanını seçebilirler (Sunay ve Bayraktar, 2004).

Taekwondo branşının da içinde bulunduğu uzak doğu sporlarının hedefi, dövüş ve kendini koruma sanatının eğitimini görmek, zihni pozitif yöne kanalize ederek vücudun otokontrol mekanizmasını geliştirmektir. Uzak doğu sporlarının asıl amacı, bir tahta parçasını, bir kremiti kırmak ya da iyi yumruk eğitimi almış ve iyi geliştirilmiş bir ayak ile rakibini devre dışı bırakmak ve harika bir şekilde kendini korumayı öğrenmek değildir. (Yalçınkaya, 1986).

Kişilerin spor faaliyetlerine ilgi duymalarına sebep olan etkenlerin başında sosyal çevrenin etkisi gelmektedir. Herhangi bir spor branşını seçmede, başlamada ve bu sporu devam ettirmede sosyal çevrenin etkisi büyüktür. Ailenin etkisi ise sosyal çevre içinde en büyük katkıya sahiptir. Çünkü sporcuların kişilik özelliklerine ailelerin, çocukluk, ergenlik yılları hatta gençlik dönemlerinde etkileri büyüktür (Kılıcıgil, 1998).

Kişilerin sporla ilgilenmesine katkı sağlayan diğer bir faktör ise aile dışındaki sık görüştüğü yakın çevresidir. Bu çevrede bulunan arkadaş grupları arasında kendini gösterme ya da bir statü sahibi olma isteği bireylerin spora kanalize olmasında en önemli sebeplerden biridir (Kılıcıgil, 1998).

Bireylerin sportif faaliyetlerle ilgilenme sebepleri; Bilhassa amatör spor branşlarında, ilgilendikleri spor dalını sevmek ve alınan başarılı sonuçlardan mutluluk duymak gibi duygusal durumlarla açıklanabilir.

Sportif faaliyetler içerisinde bulunan bireylerin ilerleyen dönemlere yönelik beklentileri ilgilenilen spor alanına göre değişiklik göstermesinin yanında; iyi bir sporcu olmak, ilgilendiği spor branşında milli takıma çağırılmak yada milli takımda uzun süreler kalabilmek, maddi olarak düzenli bir gelir sahibi olmak, spor sayesinde kazandığı itibarı sosyal yaşama taşıma istemeleridir (Kılıcığıl, 1998).

Yapılan bu çalışmanın hedefi, taekwondo sporcularının taekwondo branşına başlamalarına etki eden unsurlar, bu branşa ait memnuniyet düzeyleri ve bu branştan geleceğe yönelik beklentilerinin incelenmesidir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Spor Kavramı

Sporun sosyal hayattaki yeri her gün daha önemli hale gelmektedir. Sportif faaliyetler alternatif yaşamın getirdiği rahatlıklar dolayısı ile meydana gelen sedanter yaşam tarzına alternatif olarak, hayatı sağlıklı sürdürebilmenin tek çaresi, vücudun tüm sınırlarını zorlayan bir efor ve zihinsel sağlık için sürdürülmesi önem arz eden aktiviteler olarak ifade edilebilir (Alıncak, 2012).

Spor terimi yaşamın ayrılmaz bir kısmı olarak, sosyal yaşantı içine girmiştir. Sportif faaliyetler yaşamın içerisinde olduğu için bulunulan bölgenin ve yaşam tarzının etkisi altında olduğu bildirilmektedir. Her yeni günde spor mefhumunun insan yaşamındaki ehemmiyetinin fark edilmesi ile birlikte sporun insan yaşamında daha çok yer almaya başladığı görülmekte ve buna istinaden spor bilimi alanında gelişmeler gözlenmektedir. Spor sözcüğü Latince olup 'oyalamak, uzaklaşmak ve birbirinden ayırmak' anlamını taşımaktadır. Latin dilinde 'disport' ya da 'delport' olarak belirtilen sözcükler süreç içerisinde değişim göstererek sport sözcüğü şeklini almıştır (Balcıoğlu, 2003).

Diğer bir ifade spor, bireylerin tabiat ile veya toplumla birlik içerisinde olarak ve toplumdaki görev paylaşımına bir benzetme örneği olarak tabiat ile olan savaşında kazanılan vücut yetenekleri ve bu sayede keşfedilip geliştirilen araçlı ve araçsız teknikleri kapsar. Tüm bu ifadelerin sonucu olarak spor barışçı, sporu gerçekleştiren kişiler açısından total gücü ve müsabakaları izleyenler için de eğlendirici bir şekilde kişisel ya da boş vakitte uygulanan bir süreçtir (Fişek, 1990). Bompa (1998)'ya göre; Spor, belirli kaidelere göre aletli veya aletsiz, kişisel ve yahut takım halinde gerçekleştirilen zaman geçirme aktivitesi ya da meslek olarak gerçekleştirilebilen; sosyalleştirici, bireyin ruhsal halini ve beden yapısını güçlendiren, mücadeleye ve aynı zamanda iş birliğine dayalı kültürel temeli olan konsept olarak ifade edilmektedir.

Diğer bir tarife göre ise 'Spor, bireysel ve takım olarak gerçekleştirilen kendine ait kuralları olan, çoğunlukla rekabete dayalı fiziksel ve mental becerilerin gelişmesine olanak veren eğitici ve eğlendirici faaliyetlerdir' (Mengütay, 1997).

2.2. Spora Yönelme Nedenleri

Çağımızda sportif faaliyetler ve bireylerin yaşam tarzları iç içe girmiş durumdadır. Bu sebepten dolayı kişilerin yaşlarının önemi olmaksızın, bilimsel esaslara dayalı, bilinçli ve düzenli gerçekleştirilen sportif aktiviteler, kişilerin hayatları boyunca sıhhatli, sakin, başarılı, huzurlu olmasında ve normal gücün üst seviyede tutulmasında muazzam bir etkisi vardır. Sporsal faaliyetlerin asıl gayesi; sedanter bir yaşantının sebep olduğu fiziki, organik ve psikolojik bozuklukların önlemek ya da azaltmak vücut sıhhatinin temeli olan fizyolojik kapasiteyi güçlendirmek, fiziki uygunluğu ve bireylerin sağlıklı yaşam durumlarını uzun yıllar devam ettirmektir. Spor yapmak isteyen tüm bireyler; sağlıklı yaşamak, vücutlarına çeviklik ve esneklik kazandırmak ya da fiziki olarak kas kütlelerini arttırmak için bu işe başlarlar.

Kişileri egzersiz yapmaya yönlendiren nedenlerin bazıları aşağıdaki gibi sıralanabilir;

- Sağlık, kendini iyileştirme ve fiziksel uygunluk sağlamak
- Spor yoluyla bilgece deneyimler kazanmak
- Yeni tecrübeler kazanmak
- Zayıflama, mutlu olmak
- Estetik ihtiyaçları doyumak
- Kendini göstermek
- Toplumda sosyal iletişim halinde olmak
- Duygusal gerilimden kurtulmak
- Kendini ayrıcalıklı hissetmek ve maddi kazanç sağlamak
- Kuvvet, dayanıklılık, sürat, koordinasyon ve atiklik kabiliyetini arttırmak
- Sevinç, neşe, haz, eğlence gibi duyguları kazanmak
- Belli sosyal ihtiyaçları karşılamak
- Boş vakti birlikte, etkin ve randımanlı bir şekilde kullanmak
- Zorluk ve rahatsızlıklara karşı dayanıklılık geliştirmek

- Zerafet kazanmak, gençleşmek ve kişilik duygusunu geliştirmek
- Kendine olan güvenini kazandırmak (Zorba, 2006).

Ayrıyeten nüfus bilgileriyle ilgili etkenler arasında bulunan; cinsiyet, yaş ve gelişim özelliklerinin, fiziki etkinliklere iştirak etmede etkin olduğu izlenirken, sosyoekonomik ve kültürel özelliklerin de pozitif katkısı olduğu tespit edilmiştir.

Spor aktivitelerinde ileri seviyede başarı sağlayabilmek, spora genç yaşlarda başlama ile ilişki sıkı bir ilişki içerisindedir. Gençlerin ve çocukların ilerleyen yıllarda daha başarılı olacakları spor dallarına uygun zamanlarda yönlendirilmesi spor ilminin önde gelen meselesini oluşturmaktadır.

Küçük yaşta çocukların kabiliyetlerine göre yetenekli olduğu spor alanına yönlendirilmeleri başarı oranlarını arttıracaktır. Diğer bir deyişle yetenek seçimi hedeflenen spor branşında başarılı olabilecek sporcuların diğerlerinden ayrılması işlemidir. Kişilerin genetik özellikleri ilgilendikleri spor dallarına olan etkileri çok etkilidir. Küçük yaşlardaki kişilerin ve genç yaştakilerin yeteneklerine uygun spor alanlarına doğru ve zamanında yönlendirilmeleri ile şampiyonluk adayları üstün kabiliyetli sporcuların seçilmesi ile gerçekleşebilecektir. Yetenek seçimindeki en önemli ölçütlerden biri, ilgili spor branşına elverişli karakter ve fiziksel yapıya sahip sporcu seçmek, diğeri ise sporcu seçimini olabildiğince en erken sürede gerçekleştirmektir. Kişilerin topluluk içerisinde spora başlama biçimi, seviyesi, faydaları ve zorlukları yalnızca sporcu kişilerin kabiliyet ve ilgi alanlarına bağlı değildir. Halkın spora karşı olan ilgisi, sporun yönetim organizasyonu da bu olayda ehemmiyet taşır (Şimşek, 2005).

Kişilerin spor alanı seçiminde çevresinde ve yahut okullarındaki sporsal faaliyetlerin, spor sahalarının, salonların ve spor malzemelerinin yeterince bulunmasının yanında kişiyi spora teşvik eden çokça etken vardır (Görücü, 2001).

2.2.1. Sporun Sağlığa Etkisi

Sosyal yaşam diye ifade ettiğimiz hayat tarzı, kişileri gün geçtikçe yıpratmaktadır. Bireylerin çalışma koşulları, hayatın getirdiği zorluklar yanlış kentleşmenin oluşturduğu uygunsuz hava ortamları ve sanayileşme sayesinde gün geçtikçe kötüye gitmektedir. Çok katlı evler, dar ve kirletilmiş caddeler, kalabalık

ulaşım araçları, aşırı makinalaşma ve çalışma hayatının oluşturduğu tekdüze yaşam şekli kişilerin yaşam kalitesini etkilemektedir. Bu şekilde uygun olmayan ortamlarda insanların iş yapması ve yaşam sürdürmek zorunda olması başta psikiyatrik problemler olmak üzere iş yeri ve aile içerisinde çeşitli sorunlar oluşmasına neden olmaktadır. Bireylerin sedanter yaşam sürdürmesi hastalıkların oluşmasına davetiye çıkarmaktadır. İnsan vücudu aktiviteden mahrum edildiğinde vücut kitlesi azalır, eklemler fonksiyonunu kaybeder, kas-sinir koordinasyonu yok olur (Özdilek ve Kılıç, 2006).

Sportif faaliyetler, modern kişilerin önüne çıkan bu sıkıntılara karşı dirençli, aktif hayatın meydana çıkardığı stresten uzak bir platform oluşturarak are bulunmakta ve kazandığı sıhhatli hayat tarzıyla da alternatif tıbbi destek olmaktadır. Sporsal faaliyetler içerisinde bulunan kişilerin, bu faaliyetlere katılmayanlara kıyasla fiziki açıdan sıhhatli ve güçlü yapıda buldukları göz ardı edilemeyen bir durumdur. Spor, insan yaşamının bütün aşamalarında gerçekleşebilmektedir. Ayrıca spora başlama ile ilgili sınırlı bir yaş aralığının olmaması sportif faaliyetleri, bireylerin yaşamının terk edilemez sıhhat kaynağı yapmaktadır. Yapılan bilimsel çalışmalar, sporsal faaliyetlerin insana travma haricinde herhangi bir olumsuz etkisinin olmadığını göstermiştir. Spor hekimleri bu konu ile ilgili “Eğer egzersizin faydalarını insanlara net bir şekilde ifade edebilirsek ve bu insanlar sporun sağlık bakımından ne derece önem ifade ettiğinin farkında olsalar en değerli zamanlarını spora ayırırlar ve onlar için terk edilemez bir iş haline gelirdi” diye ifade etmişler (Açak ve ark., 1997).

2.2.2. Sporun Psikolojik Etkisi

Spor sayesinde kişiler rutin hayatlarının tekdüzeliğinden ve gerginliğinden yüksek oranda uzaklaşabilmekte, spor yaparak fiziksel, psikolojik ve toplumsal fayda kazanmaktadırlar. Mental olarak sportif faaliyetler, bu içi yapan kişilerde doyum ve mutluluk hissi sağlar. Yüzyılımızın rahatsızlığı olarak bilinen stres ile baş etmede en mühim faktör şüphesiz spordur. Kişilerin gündelik hayatlarında yüz yüze geldikleri tekdüze yaşam şekli ve anlayışı sportif faaliyetler sayesinde bertaraf edilmesi mümkün hale gelmektedir. Kişilerin gevşeme ve rahatlama sağlamasının yanı sıra mutlu hisseder ve bir şeyler başarmanın hazzını yaşar (Güçlü, 1998).

Bireyin ruh sağlığı ve genel mutluluk düzeyi (stres azalması ve özgüven artışı) fiziksel faaliyetlere eşlik etme yoluyla geliştirilebilir. Aerobik idman, ruhsal durumu iyileştirir, otorite ve hâkimiyet hissi oluşturur, ruhsal çöküntüyü en aza indirger ve benlik kavramını, atılganlığı ve benlik saygısını artırır.

Bulgulara dayalı olarak, fiziksel faaliyetlerin psiko-sosyal sağlık üzerinde direk ve indirerek etkileri olduğu ifade edilmiştir. Sportif faaliyet ve sağlık arasındaki ilişkiye ait Amerikan ve İngiliz literatürlerini inceleyen Schwarzer, (1996) ruh sağlığı göstergelerindeki değişiklikleri de teyit etmiş ve bu değişimin meydana gelmesinde sporun direk ve indirerek etkilerinin önemli bir yeri olduğunu yinelemiştir.

2.2.3. Sporun Bireysel (Kişisel) Etkisi

Spor, ciddi toplumsal baskı altında olan bireylerin fiziksel ve ruhsal baskılardan kurtulmaları, sağlık düzeylerini yükseltmeleri veya mevcut sağlık durumlarını korumaları için en önemli etken olarak karşımıza çıkmaktadır. Yüzyılımızın koşulları bireyleri sedanter yaşama zorladığı için özel spor salonları kişilerin bu çıkmazdan kurtulmasına olanak sağlamakta ve hareketli yaşam tarzına yönlendirmektedir. Günün büyük bir bölümünde aktif olan özel spor merkezleri, istedikleri zaman insanları kabul ederek zamanlama sorununu ortadan kaldırıyor. İnsanlar profesyonel bir eğitici nezaretinde spor yaptıkları için bilinçli oryante edilerek yaralanma risk durumları minimale çekilebilir. Bireylerde bu alanda bilgilendirilerek sporun kişisel yaşamda ne kadar önemli olduğunun farkına varırlar (Güdül, 2008).

Spor faaliyetleri sayesinde birey sağlığın ilkelerini ve hareketin insan hayatındaki ehemmiyetinin farkına varır. Bu gerçeklerin bilinmesi etkinliklere yeni bir anlam kazandıracak ve her bir kişinin daha sağlıklı ve hedeflerine uygun bir hayat sürmesine destek sağlayacaktır.

2.2.4. Sporun Topluma Etkisi

İnsanları spora alıştırmak, becerilerini geliştirmek ve sağlıklı kalabilmek için spor yapmanın ne denli önemli olduğuna artık toplumun tüm kesimleri tarafından biliniyor.

Bedensel engelliler de dahil olmak üzere spor, bireyden bağımsız olarak toplumun farklı kesimlerinin ilgi alanı içerisinde yer almaktadır.

Diğer metot, yöntem ve araçların yanısıra spor ve sportif faaliyetler toplumların devamında etkili olduğu gibi kültürlerini korumaları ve kendilerini geliştirmeleri için de etkilidir. Spor gibi bireyleri yakınlaştıran ve birleştiren merkezler toplumsal dayanışmanın sağlanmasında önemli rol oynamaktadır (Öcalan ve Ramazanoğlu, 2003).

Genel halk sağlığının ve yaşam kalitesinin yükseltilmesi, boş zamanların, yaşam boyu sporun ya da sporun herkes için değerlendirilmesi işleviyle başlayan bir spor hizmeti niteliği taşımaktadır. Böyle bir sosyal hayatta sporun toplumsal görevinin öne plana çıkarılmasında, topluluk ile birleşmesinde ve esnek bir hale gelmesinde sportif merkezlerin rolü göz ardı edilemez. Spor merkezleri kişilerde dengeli bir kişilik gelişimine yardımcı olur. Bilhassa sosyal ve kognitif olarak biriken enerjiyi dışarı atarak kişilerin dengeli bir karaktere sahip olmasına, sansasyonlardan ve istenmeyen alışkanlıklardan arınmasına yardımcı olabilir.

Spor toplumu etkilediği ve ilerlemesine yardımcı olduğu için toplum da spor olgusunun gelişmesine katkıda bulunmuştur. Sonuçta toplum ve spor ayrılmaz bir bütünün parçalarıdır.

2.3. Spordan Beklentiler

2.3.1. Sağlık Beklentisi

Bulduğumuz şu yüzyılda kentleşme oranı hızlanmış ve teknolojik ilerlemelere dayalı olarak sanayileşmenin ve toplumlarda plansız kentleşmenin meydana çıkarttığı kültürel ve sosyo-ekonomik sorunların yanı sıra ruhsal bunalıma neden olan etkenler (yoğun trafik, gürültü, vb.) meydana gelmiştir (Zorba, 2006). Stres, solunum ve dolaşım sistemi hastalıkları ile insanın doğal yapısına uymayan bir yaşam tarzı, bilhassa yüksek refah seviyesinin yakalamış ülkelerde ilk sıralarda bulunan ölüm sebepleri arasındadır. Sportif faaliyetler, böyle tehditlere karşı enerjik ve stressiz bir zemin meydana getirerek sıhhatli bir hayat tarzına sahip koruyucu tıbbi destek olur (Öztürk, 1998). Kişilerin tabiatında var olan hareket sisteminin temeli kaslar ve iskelettir. Spor aktiviteleri normal kemik ve kas inkişafı için

gereklidir. Aynı zamanda spor aktiviteleri kemiğin bağ dokusunun elastikiyetini ve özgül artırarak, basınç ve gerginliğe karşı kuvvetlendirir. Sportif aktiviteler tertipli bir şekilde gerçekleştirildiğinde vücudun mukavemetini, bedensel uygunluğunu ve bununla ilgili olarak ta iç organların faaliyetlerini geliştirir (Erkal, 1993). Sıhhat ve canlılık için spor yaparak sağlıklı hayat sürmek, gerginliklere karşı direnme gücünü artırmak, ideal ağırlıkta bulunmak, meslek ve çalışma hayatında başarılı olmak, genç, diri, aktif kalmak ve kaliteli bir hayat sürdürmek asıl amaçlar arasında yer almaktadır. Bu sebeple son zamanlarda bedensel egzersizlere katılım artmaktadır. Bu alaka, sporun beden ve ruh sağlığı üzerindeki pozitif etkilerine bağlanabilir. Sportif faaliyetlerin insan bedenine sıhhat ve canlılık kattığı bilindik bir hakikattir.

2.3.2. Psikolojik Beklentiler

Sportif faaliyetlerin insanlara sağladığı zindelik, kuvvet, çeviklik ve dayanıklılık gibi fiziki yararları ile birlikte ruhsal yararları da bulunmaktadır. Psikologlar, hareketli yaşam süren bireylerin depresyon açısından sadece ruhsal değil, aynı zamanda fizyolojik faydaları da olduğunu bulmuşlardır. Sportif faaliyetler depresyon ve kaygıyı düşürür. Ayrıca spor, "iyi hissetme" hormonlarının (endorfin) salgılanmasını artırır (Zorba, 2006). Ruhsal olarak egzersiz, spor yapan kişilerde keyif ve mutluluk hissinin sağlar. Yüzyılımızın rahatsızlığı olarak kabul edilen stresle baş etmede primer faktör şüphesiz spordur. Bireylerin günlük hayatta karşılaştıkları monoton yaşam tarzı ve anlayışı ortadan kaldırmak spor yoluyla mümkün olmaktadır. Kişi gevşeme ve rahatlama hissinin yanı sıra mutlu hisseder ve bir şeyler başarmanın hazzını yaşar (Güçlü, 1996). Fiziksel olarak spor ve ruh sağlığı ile ilgili veriler arasında pozitif bir ilişki olduğunu vurgu yapan diğer çalışmaların neticelerini dikkate alarak, düzenli spor aktivitelerinin depresyon, korku ve ruhsal gerilimi azalttığı, kendine güveni artırdığı ve uykudaki bozuklukların düzenlenmesine katkı sağladığını söyleyebiliriz. Aynı sonuçlar, spor aktivitesinin sağlıklı davranış olarak teşvik edilmesinin etkilerini, koşullarını ve olanaklarını araştıran başka bir çalışmada da elde edilmiştir. Söz konusu etkinin nedeni açıklanırken fiziksel yüklenmeye bağlı olarak meydana gelen fizyolojik değişikliklerin önemine ve sporun sosyal yönü ile grup dinamikleri üzerindeki etkisi vurgulanmıştır (Özdilek ve Kılıç, 2006). Sportif faaliyetlerde bulunanların ruhsal

durumlarını pozitif yönde etkileyip ve ortam koşullarından olumsuz etkilenmelerine neden olmadan uyum ve huzur içinde çalışmalarına yardımcı olacak bir çevrenin sağlanmasına dikkat edilmelidir. (Ramazanoğlu ve Eroğlu, 2006).

2.3.3. Sosyalleşme Beklentisi

Toplumsallaşma, topluluğun bir ferdi olma ve diğer bireylerle beraber hayat sürdürmeyi öğrenme sürecidir. Bu süreçte kişi, diğer kişilerden etkilenme vasıtasıyla toplumsal tutum ve değerler kazanır (Uluğtekin, 1991). Sosyalleşme, kişinin içinde bulunduğu topluluğun değer yargıları ile bir davranış geliştirme süreci olarak ele alındığında spor da kişilerin gelişmesinde terkedilemez bir durum olarak meydana çıkmaktadır (Özbaydar, 1999). Sporsal faaliyetler ile bireyler birlikte aktivite yapabilme becerisi kazanırlar. Kişiler mücadeleci bir yapı, cesaret, çalışma düzeni ve rekabet hırsı kazanır. Galibiyeti ve mağlubiyeti kabul etmeyi, başka düşünce ve görüşlere saygı göstermeyi, paylaşmayı ve iş birliği yapmayı öğrenir. Beraber çalışmanın neticesi olarak kişilerde toplumsal mesuliyet bilinci gelişir. Toplumsal mesuliyet bilincinin gelişmesi sonucunda toplulukta sosyalleşme süreci sağlanır (Şahan, 2007). Sportif faaliyetlere katılan bireyler, gerçekleştirilen faaliyetler sırasında hislerini anlatma imkanına sahiptirler. Bencillik, öfke, saldırganlık ve kıskançlık gibi duygular kontrol altına alınır. Spor etkinlikleri ile baskı ve stresten uzaklaşmak daha hızlıdır. Bireyler sportif faaliyetler aracılığıyla kendilerini ifade etme fırsatı bulurlar. Bunun sonucunda özgüven duygusu gelişir. Sporun kişilik gelişimine de katkı sağlar. Takım ruhu, aidiyet duygusu ve grup ilişkileri geliştirmek sonuç olarak sosyal uyumun gelişmesine destek sağlar (Erkal, 1998). Bununla birlikte sportif faaliyetlerin yapıldığı bir sosyal çevreye üye olarak ve o ortamın prensiplerine uygun davranarak sorumluluk duygusunu geliştirmektir. Toplumsal çevre ile spor arasındaki ilişki, kişinin gelecek yaşantısını güvence altına alması ve yaşamını devam ettirmesi şeklinde profesyonel bir ortam olarak spor faaliyetlerine katılması olarak ortaya çıkmaktadır. Öte yandan modern toplum ve kentleşmenin yarattığı stres ve baskıdan kurtulma, kendine zaman ayırma ve eğlenme bakımından toplumsal çevre ve spor iç içedir (Karaküçük, 2007).

2.4. Yönelme

2.4.1. Eğitimde Yönelme

Herhangi bir eğitim sisteminde, sistemdeki oryantasyon etkinliklerinin öncelikle bireylerin ilgi ve yeteneklerinin ortaya çıkmasında ve gelişmesinde rolü olduğu aşikardır. 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, eğitim sisteminin bu yönelimi her yönüyle gerçekleştirecek şekilde düzenleneceğini ifade edilmektedir. Yasa ayrıyeten aşağıdaki hükmü de sağlamaktadır. Bireyler, eğitimleri boyunca ilgi, yetenek ve yetenekleri istikametinde farklı programlara veya okullara yönlendirilerek yetiştirilmektedir. Bireylerin ilgi ve yeteneklerini ortaya çıkarmak, buna göre yetiştirmek ve gerekli öğrenmeyi sağlamak da “Eğitimde Fırsat Eşitliği” ilkesinin bir lüzumudur (Demirci, 1994). Kişiliğin ve sosyal tutumunun belirlenmesinde kişinin sosyal davranışına yansıyan yönelimin etkisi, kişinin davranışsal özelliklerini, davranışsal düzenliliğini ve tutarlılığını oluşturur. Bireyin iç dünyasının yapısı, bireyin sosyal davranışını etkiler. Bireyin doğuştan sahip olduğu özelliklerin yanı sıra çevreye ve ilişkilere bağlı olarak gelişen bu özelliklerin karakteri, yetenekleri, motivasyon ve duygusal hayatı da bu uyum süreçlerinde bir ölçüde etkilidir. Kişi, toplumla çelişmemek ve toplumdaki kopmamak kaydıyla bazı konularda uyum sağlamakta, katılmamakta ya da uymamakta hürdür. Bu özgürlük aracı ile toplumsal sınıflar, çeşitli meslek grupları ve farklı çıkarlar ortaya çıkar (İnel, 1996). Eğitim sistemimizde ilköğretimde oryantasyon hizmetinin verilmediği ve bazı araştırma bulgularına göre öğrencilerin kabiliyetlerine göre uygun olan ortaöğretim kurumlarına yönlendirilmediği gözlenmektedir (Demirci, 1994).

2.4.2. Ortaöğretimde Yönelme

Eğitim-öğretim müfredatımızda öğrenci akışında ilk oryantasyon öğrenciler ortaöğretim düzeyine gelince gerçekleşir. Çünkü ortaöğretim, ilköğretim ile ilişkili en az üç yıl eğitim sunan genel, teknik ve mesleki liselerden meydana gelmektedir. Başka bir deyişle, Türk Eğitim Sisteminin ortaöğretim kademesinde farklı ve çeşitli programlar bulunmaktadır. Bu programlar hedeflerine göre değişik isimler altında gruplandırılmıştır; Dokuzuncu Milli Eğitim Şurası'nda "ortaöğretim, en az üç yıllık eğitim veren genel, mesleki ve teknik liselerden oluşur" şeklinde, belirtilmiştir. Öğrenciler, istek ve yetenekleri doğrultusunda onları yükseköğretime hazırlayan,

hem mesleğe hem de yükseköğretime, hayata ve iş alanlarına hazırlayan bu üç program türünden bir tanesini tercih ederler (Demirci, 1994).

2.4.3. Sporda Yönelme

Yönelme kelime manasıyla bir yere, bir şeye veya birine yönelmek, onları hedef olarak benimsemek, seçmek ve sahiplenmektir. Eğilim ise kişiyi bir şeyler yapmaya yönlendiren içgüdüsel istek, zihinsel durum ve kişisel yatkınlık olarak tanımlanmaktadır. Hedefler, ulaşılması gereken ideal sonuçlardır. Bu hedefler genellikle soyuttur ve ulaşılamazdır. Ancak amaç, insanların yönünü belirlemede ve faaliyetlerini şekillendirmede bir etkidir. Araştırmacılar özellikle gençlerin enerjik olduğunu ve herhangi bir şekilde bu gizli enerjiyi ortaya çıkarmak için çok türlü yollar arayacaklarını belirtiyorlar. Bu durumda gençliğin enerjisi; aile ve sosyal yaşantısının sosyo-ekonomik etkilerinden kaynaklanan memnuniyetsizlikler ve bunların yarattığı gerilimler istenmeyen aksiyonlara yol açabilmektedir. Freud'a göre alt üst olmuş gerilimleri ve duygusal durumları; güç, beceri ve bilgiye dayalı, ruh sağlığına yardımcı olacak oyunlara ve spor faaliyetlerine yönlendirilerek, yön değiştirerek en iyi deşarj sağlanır (Gezer, 2002). Yüzyılımızda sportif faaliyetler hem teknolojinin hem de spor ilminin gelişimine bağlı olarak büyük ilerleme göstermektedir. Memleketlerin spor gelişmeleri de teknolojik gelişmelere bağlı olarak değişim göstermektedir. Gelişmiş ülkelerin spor bilimine verdiği önemin ve yaptığı sportif yatırımlarının arttığını ve gerçekleştirilen bu yatırımların heba olmadığı gözlenmektedir. Sportif faaliyetlerde yüksek seviyede başarı elde etmek, spora erken yaşta yönelim ile sıkı bir bağlantı göstermektedir. Spor biliminin en hassas meselesi, çocukları ve gençleri gelecekte en yüksek verimi sağlayacakları branşlara yönlendirmektir. Yetenek seçimi, çocukların olabilecek en genç yaşta verimli olabilecek alanlara yönlendirilmesidir. Diğer bir ifade ile hedeflenen spor branşı için çok iyi olanların sporcular içinden seçilmesidir. Bir bireyin çevresinden aldığı ve edindiği şeylerin doğası gereği tüm branşlarda başarılı olması ender bir durumdur. Bir de spor gibi sınırların çatıştığı bir ortamda bu tarz durumlar çok az gözlenir (Küçük, 1997). İnsan genetiğinin spor başarısı üzerindeki etkileri büyük öneme sahiptir. İnsanlara başarılı bir spor ortamı vermek mümkün olabilir ancak iyi bir yapı kazandırabilmek mümkün olmamaktadır. Çocukların ve gençlerin

yeteneklerine uygun branşlara zamanında ve doğru bir şekilde yerleştirilmesi, şampiyon olabilecek üstün yetenekli sporcuları ayırt edilmesini olanaklı kılacaktır. Bu ayırmadaki en önemli kriterlerden biri, spor branşına uygun karakter ve fiziki yapıya sahip sporcuyu belirlemek, ikincisi ise sporcuyu seçme işini mümkün olan en erken sürede gerçekleştirmektir. Ülkemizde insanları spora yönlendirmek anayasamızın 59. maddesi ile teminat altına alınmıştır. Anayasamızda bulunan 59. Maddede ‘Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının fiziki ve zihinsel sağlığını iyileştirmeye yönelik tedbirler alır ve sporun geniş kitlelere yayılmasını teşvik eder’ ibaresi bulunur. Devletin başarılı sporcuyu koruduğu söylenir. Ülkemizde uygulanan spor politikasına da bu madde yön vermektedir. Fakat yine de sporu halkın tabanına yaydığımızı belirtemeyiz (Küçük, 1997). Bireylerin fiziksel güçlerinin geliştirilmesi, ruhsal gelişimlerinin sağlanması ve sporun halk içinde yaygınlaştırılması toplumsal iletişim ağının sağlanmasına dayanır. Spor, iş birliği ve dayanışma davranışlarının kazandırılmasında da önemli bir olaydır. Sportif faaliyetlerin halkın çeşitli bölgelerine yapılabilmesi ve yaygınlaşabilmesi, devletin kurumlarının yapması gereken görevlere bağlı olduğu gibi kişilerin ve toplumsal grupların destekleri de gerekmektedir. Bir toplulukta sportif faaliyetlere iştirak etme biçimi, seviyesi, faydaları ve problemleri yalnızca bireylerin kabiliyet ve alakalarına ile bağlantılı değildir. Halkın spora bakış açısı nedeniyle sporun yönetimi ve organizasyonu büyük önem arz etmektedir. Spor, kendine has toplumsal kuralları, değerleri, etkileşim sembolleri ve süreçleri ile canlı bir toplumsal yapıdır. Spor, geçmişle toplumun geçmişi arasında iyi bir korelasyon vardır. Bu güçlü ilgi, sportif faaliyetlerin toplumsal süreçlerle biçimlenmesinden ileri gelmektedir. Bundan dolayı, spor otonom olarak şekillenmez. Bilhassa toplumdaki ilişkiler aracılığıyla yön alır ve tekrar şekillenir (Kara ve Pulur, 2003).

Aynı zamanda sportif aktiviteler bireylere sosyal hareketlilik sağlamakta, toplumdaki statülerini arttırmakta ve onları tamamlayıcı hale getirmektedir. Sportif etkinlikleri geliştirerek bireyler ve sosyal gruplar arasındaki etkileşime bağlı olarak ortaya çıkan sosyal süreç, rekabet-çatışma veya mücadele-iş birliği-uyum-entegrasyonu içerir (Güven, 1988).

2.4.4. Sporda Yönelmeyi Etkileyen Faktörler

Gelişen canlılarda cinsiyet canlının tüm gelişimine paralel seyrederek. Çocukluktan yetişkinliğe başarılı bir geçiş; psikolojik, sosyal ve biyolojik gelişimin bir kombinasyonu ile sağlanır. Toplumsal gelişim, bireyin içinde bulunduğu topluluk tarafından kabul edilen bir şekilde hareket etmesi öğrenme süreci anlamına gelir. Gençlik çağı özgürlük dönemi olduğu için bir manada kişi toplumla kaynaşmakta, yani evden ayrılıp çevreye yönelerek spora olan ilgisinde artış olmaktadır. Bireyler spor ve diğer etkinlikler aracılığıyla yaşlılarıyla kaynaşma fırsatı bulurlar. Çünkü bu arkadaşların aynı problemleri var ve gruplaşmalar başlıyor. Bu gruplaşmalar ortak davranış göstermeye yol açar. Toplumla kaynaşma ve kaynaşma olanağı, ilgilendiği ya da merak ettiği, denemek isteyip spora yöneldiği zaman gelişir (Kılıçgil, 1998).

2.5. Taekwondo Sporu

Taekwondo bireysel bir dövüş sporudur. Taekwondo, teknik becerilerin bir rakibe karşı gösterildiği bireysel bir spor olarak tanımlanabilir Taekwondo, Kore'de yirmi yüzyılı aşkın süredir bağımsız olarak geliştirilen ve uluslararası çağdaş bir karakter kazanmış bir dövüş sanatıdır. Taekwondonun temel özelliği, rakibe karşı çıplak el ve ayakla korunma ve saldırı tekniklerini kapsayan bir yarışma sporu olmasıdır (Ramazanoğlu, 1989). Taekwondonun bütün teknikleri, bu branşın rakibine karşı korunma için geliştirildiği zamanlardan bu yana korunma ruhunun hakim olduğu bir temel üzerine inşa edilmiştir. Eski çağlarda insanlar fiziksel güç ve kabiliyetlerine göre basit bir hayat sürdükleri için kısa sürede bedenleri çöker ve yaşlılıklarında sırtları bükülürdü. Spor ve bilhassa taekwondo, vücut sağlığını, fiziki dayanıklılığı ve kabiliyetleri geliştirmeye de destek sağlamıştır. Kendini bütün organları ile süper tekniklerle savunmak üzere yetiştirilen taekwondo sporcularının sadece fiziksel güçleri açısından değil, daha da önemlisi herkese karşı saygılı ve disiplinli, vücuduna karşı saygılı ve disiplinli olmaları konusunda kendilerini yetiştirdikleri görülmektedir. Taekwondo sporcusu için tüm bedeni bir koruma silahıdır. Yumrukları, dirsekleri elleri, ayakları ve vücudun diğer organları ile saldırganlardan kolayca kaçınabilir ve etkisiz hale getirebilir. Bir dövüş sanatı olarak taekwondonun en önemli unsuru sadece kendini süper düzeyde koruyabilmesi değil, aynı zamanda özgüven duygusu yaratan bir spor olmasıdır. Kendine güven, insanları

zayıflarla ilişkilerinde hoşgörölü ve cömert yapar. Bir rakiple eşit düzeyde karşı karşıya kaldıklarında, yetiştirildikleri ruh, kuvvetlerini ihtiyaç olmadıkça ve özellikle merhametsiz bir anlayışla harcamalarını engeller. Taekwondo eğitiminin kendisi toplumsal davranışa alçakgönüllölük getirir. Cesaret ve alçakgönüllölüğün erdemi özgüvene dayanır. Sağlıklı bir vücut, kişiyi aktif ve güçlü kılar. Özgüven duygusuyla geliştirilen beden ve ruh eğitimi, günlük yaşamda, aile ortamında, toplumda ve giderek artan bir şekilde ulusumuz genelinde faydalı olmamızı sağlar. Tae, Kwon ve Do kelimelerinin bir araya getirilmesiyle meydana çıkan Taekwondo'nun kelime anlamı, tekmeleme, yumruk atma ve izlenen disiplindir. Başka bir ifade ile, yumruk ve tekme kombinasyonundan gelen dövüş disiplini anlamına gelir. Bu anlamda kullanılan "kavga" sözcüğü, kişinin kendi içindeki zihinsel ve bedensel yarışını, karşısındaki insanları değil, içsel duygularının hepsini içerir (Yalçınkaya, 1986). Taekwondo'da Tae, tekme vuruşlarını, Kwon yumruk kombinasyonlarını ve Do, gittiğimiz yolu, disiplini ve ahlaki yapıyı ifade eder (Oh, 2014). Taekwondo sonsuz rekabet ve rekabetin olduğu bir disiplindir. Bununla birlikte taekwonda sporunun en belirgin özelliği yalınayak ve el tekniklerinin yanı sıra karşı taraftaki kişiye uygulanan hücum ve defans hareketlerini de içermesi, sportmenliğin ve ahlakın korunduğu bir spor olmasıdır. Bu sporda insanlar kendileriyle yarışır ve mücadele ederler. Mücadelesinin temeli kendini geliştirmektir. Böylece zihnini daha etkin bir şekilde eğitebilir ve vücuduna hakim olabilir (Tel, 2008).

2.5.1. Taekwondonun Tarihsel Gelişimi

Taekwondonun tarihine bakıldığında milattan öncesine kadar giden, Kore'de başlayan ve Güney Kore'ye özgü bir korunma sporudur. İlk çağlarda yaşamlarını sürdürmek gibi temel ihtiyaçlarının ortaya çıkmasıyla geliştikleri düşünülmektedir. Bu sporda rakibe karşı çıplak el ve ayakla uygulanan teknik ve taktikler vardır. Tae Kwon disiplini, Kore'de Koguryo Hanedanlığından MuyongChon olarak bilinen kraliyet hanedanına ait tapınakların duvarlarında tasvir edilen Taekwondo ile ilgili olduğu düşünülen yazılardır. Kore'deki askerlerin bu bire bir eğitimi savaş alanında kullanmak ve uygulamak için yetiştirildiği biliniyor. Bu teknikler günümüzün taekwondo hareketlerine benzerdir (Park ve Gerrard, 2009). Taekwondo sporu çok farklı bir şekilde yapılmakta ve zaman içinde kendini yenileyerek güncel modern

teknikleri günümüze taşımaktadır. Taekwondo, bu günkü olimpiyatlarda dövüş sporları bünyesi içerisinde bulunmaktadır. Dünya taekwondo federasyonu, Olimpiyat Oyunlarında ve diğer yarışmalarda ana kuralları belirlemede tek yetkili kuruluştur. Dünya taekwondo federasyonu kilo, yaş ve cinsiyete göre kategoriler düzenler. Ulusal ve uluslararası platform ayrıca muharebe organizasyonları düzenlemekte ve organize etmektedir (Chaabene, 2018). Taekwondoda tarihindeki ilk dünya şampiyonası 19 ülkeden katılan sporcularla 1973 yılında Kore'de yapılmıştır. Taekwondo, 1988 Seul Olimpiyatları ve 1992 Barselona Olimpiyatları'nda tanıtıldı ve sahnelendi ve 2000 Sidney Olimpiyat Oyunlarında tamamen rekabetçiydi. 1964 yılında Taekwondo'yu Türkiye'nin tüm şehirlerine tanıtmak için Kore'den bir heyet vazifelendirilmiş. Tanıtım ve sunumu gerçekleştirmek için Kore'den General Choi Hong Hi başkanlığındaki bir kurul, Türkiye'de bu sporu tanıtmaya başladı. Bu tanıtım ve gösterilerin ardından Türkiye'de jujitsu ve judo branşlarını artırmaya çalışan Nazım Gonca ve Şükrü Gencel Koreli generalle tanışmış, taekwondoyu sevmiş ve ülkemiz adına taekwondoya daha çok katkı sağlamıştır (Tutal, 2005). Şükrü Gencel ve Nazım Gonca, kısa dönemde daha çok iş yapma felsefesiyle bu gelişmeleri tüm ülkemize yaymışlardır. Kore'de tanınmış bir antrenör olan Cho Soo-See, 16 Haziran 1970 tarihinde bu sporu geliştirmekle görevlendirilmiş ve bu sporun Türkiye'deki ilerlemesinde büyük katkı ve pay sahibi olmuştur (Larousse, 1992). İsmet Iraz, Türk milli taekwondo takımının baş antrenörüdür ve taekwondo takımının gelişimine çok fazla katkı sağlamıştır. 1976 yılında İsmet önderliğinde kayıt yaptıran milli Taekwondo takımımız, ülkemiz için bir ilk olan Avrupa Şampiyonası'na girmiş ve Avrupa turnuvalarında takım olarak ikincilik ödülünü kazanmıştır. İsmet Hoca'nın eşlik ettiği Türk taekwondo takımı, çoğu yurt dışında olmak üzere uluslararası, Dünya ve Avrupa eleme maçlarına katıldı ve çok sayıda derece elde etti. Taekwondoda dönemin önde gelen sporcuları Ali Şahin, Metin Şahin, Tennur Yerlisu Lapa, Harun Ateş ve Nusret Ramazanoğlu'dur (Larousse, 1992). Taekwondo teknik komitesi, federasyon olma yolunda ilk olarak judo ve karate ile iç içe geçmiştir. 1981 yılına baktığımızda Yücel Seçkiner ve teknik direktör İsmet Iraz'ın üstün gayretleri ile karate ve judo'nun çerçevesinden çıkarak kendi içinde tek branş olarak federasyon olmayı başarmıştır. İlk federasyon başkanımız Mithat Kordur'dur. 1981'de göreve başlayan Mithat Kor'un önderliği umulandan kısa sürdü. 1982 ve

1995 yıllarında Federasyon Başkanlığı'na Esen Beder getirildi. Esen Beder'in ardından seçim yapıldı ve federasyon başkanlığına Cengiz Yağız getirildi. Cengiz Yağız 2004 yılına kadar federasyon başkanlığını sürdürdü. Daha sonra Metin Şahin Türkiye Taekwondo federasyonu başkanlığına seçildi ve görevine başladı. 2004 yılında göreve gelen Metin Şahin, halen başkanlık görevini sürdürmektedir. Konya Selçuk Üniversitesi'nde profesör olarak görev yapan Şahin, aynı zamanda Dünya Taekwondo Federasyonu üyesidir.

2.5.2. Taekwondo'nun İçeriği ve Genel Bilgiler

Yarışma alanı tatami minderlerden meydana gelmektedir. Bu yarışma alanının etrafı güvenli sınırdan oluşturulmuştur. Dışı kare, içi sekizgen olan tatami, sekiz metreye sekiz metre ölçülerindedir. Rekabet ortamının her alanında önlem almak esastır. Sekizgen olan yarışma alanı sekiz metre, sekizgenin tüm uzunluğu üç metre olmalıdır. Yarışma alanının güvenliği, mekana göre geliştirilebilir ve artırılabilir (Kim, 2015). Müsabakalar Dünya Taekwondo Federasyonu kurallarına göre üç raunt üzerinden yapılır ve raunt süresi iki dakikadır. Turlar arasındaki dinlenme süreleri birer dakikadır. Üçüncü turdan sonra bir beraberlik varsa, beraberliği bozmak için fazladan bir tur oynanır. Sözde altını ilk vuran kişi yarışmanın galibi olarak belirlenir. Bu son turda skor olmazsa, daha fazla teknik atıp maçı kazanmaya arzulu olan kişi, hakemlerin toplu kararı ile kazanan olarak duyurulur (Oh, 2014). Taekwondo için diğer bir olay ise kuşak renkleridir. Bu spora ilk defa başlayan sporcular beyaz kuşak sahibi olurken alınacak olan en son kuşak ise siyah kuşaktır. Sporcular her dört ayda bir hocaları tarafından spor salonlarında yapılan kuşak sınavlarına girerek başarılı olanlar bir üst geçiş hakkına sahip olurlar. Taekwondo kemerleri 5 adet ana renk, 4 adet yarım denilen ara renklerden meydana gelir. Yarım renk kemerler, ana renk olan kemerler için hazırlıktır. Kuşak renklerinden en ilk olanı beyazdır sonra kuşaklar, sarı, sarı – yeşil, yeşil, yeşil-mavi, mavi, mavi-kırmızı, kırmızı siyah olur ve en son alınan kuşak ise siyah kuşaktır. Taekwondo sporu ile ilgilenen sporcu ya da salon sporcularının aldıkları son kemer sayılan ve Birinci Dan olarak da isimlendirilen siyah kemer geçmesi için bir önceki kemer kırmızı siyah ta altı ay beklemesi gerekir. Dan olarak isimlendirilen ise siyah kemer, üstünde olan kemer ve kuşak kademelerini temsil eder. Teakwondo federasyonu tarafından

değerlendirilerek sporcuya verilen dokuz adet Dan bulunmaktadır. Bütün Dan geçişlerinde süreler farklılık gösterir. Örneğin siyah kemere sahip birinci Dan taekwondo sporcusu bir üst olan ikinci Dana çıkabilmek için bir yıl beklemek zorundadır. Üçüncü Dan bir sporcu ise dördüncü Dana sahip olmak için üç yıl beklemek zorundadır. En son Dan olarak kabuk edilen dokuzuncu kemer seviyesi kutsal kemer ifade edilir. Taekwondo ile ilgilenen sporcu on beş yaşının altında ise Pum/Dan, yüksek ise Dan sahibi olma hakkını kazanır. Taekwondo sporunun ana hareketlerinde çizim dediğimiz poomse ve müsabaka yani gyorugi yatar (Bezci, 2010). Kendine has teknikleri ile hayali olarak çizim şeklinde yapılan poomse hareketleri tamamen doğru ve eksiksiz bir şekilde gerçekleştirmelidir. Taekwondo'nun Poomsesi de kendi içinde puanlama sistemine dayanan yarışmaları yapılmaktadır (Özsoy, 2010).

2.5.3. Taekwondo Sporunun Amacı

İnsanın hayatında belirli gereksinimleri mevcuttur. Taekwondo bu gereksinimleri karşılayabilen ve ilişkileri zihinsel, sosyal, fiziksel ve psikolojik olarak iyileştiren spor dalıdır. Taekwondo görünür (fiziksel) ve görünmez (zihinsel-duygusal) özellikleri nedeniyle kişilere yaşam enerjisi verir (Yalçınkaya, 1986). Taekwondo'nun hedeflerini incelediğimizde pozitif yansımalarını gözlemlemek mümkündür. Sporu yapmanın hedefleri arasında; Spor ve sanatta uygun şekilde gelişmek, pozitif katılımı fiziksel uygunluk kazanmak, ruhsal disiplini ve duygusal dengeyi geliştirmek, kendini koruma tekniklerini kavramak, şahsına ve diğer kişilere karşı sorumluluk duygusu geliştirmek gibi değerler bulunmaktadır (Ramazanoğlu, 2000). Taekwondo'da zihinsel ve fiziksel antrenmanlar birlikte yapılır. Taekwondo kendini savunma, sağlıklı kalma ve kendini geliştirme gibi becerileri kazandırırken zihinsel dayanıklılığı da arttırdığı söylenebilir.

2.5.4. Taekwondo Sporuna Başlama Nedenleri

Taekwondo da dahil olmak üzere Uzakdoğu sporlarının amacı savunma sanatlarını öğrenmek, ruhu iyi yetiştirmek ve bedeni disipline etmektir. Bu spor dalları, odun kırmak, tuğla kırmak, düşmanı sıkılı yumruk ve eğitimli ayaklarla öldürmek, mükemmel dövüş sanatını öğrenmek değildir (Yalçınkaya, 1986). Bireyin spor yönelimini etkileyen faktörlerden biri de sosyal çevrenin spor yönelimine

etkisidir. Spora yönelim, başlama ve spora devam etme sosyal çevreden büyük ölçüde etkilenir. Ailenin sosyal çevreden alacakları payın en fazla olması arzulanır. Zira aile evlatlarının gelişim süresi boyunca; çocukluk, ergenlik ve hatta gençlik dönemlerinde kişinin karakteri üzerinde en etkili ortamdır. İnsanların spora yönelimini etkileyen başka bir faktör ise; ailesi dışındaki yakın çevresi ile olan diyalogunun biçimi ve tarzıdır. Yakın çevre faktörleri arasında bulunan arkadaş grupları ve bu arkadaş ortamında bir konum sahibi olmak spora yönelmede etkili faktörlerden biridir. Sporcuların spor yapma sebepleri; özellikle amatör sporlarda ilgilendikleri spor branşını sevmek ve başarılarından keyif duymak gibi içsel etkenlerle dile getirilmektedir. Sporcuların gelecek ile ilgili olan beklentileri her spor alanına göre değişiklik gösterse'de; üst düzey sporcu olmak, milli takımlara seçilebilmek, fazla para kazanmak ve düzenli gelir sahibi olmak, belirli bir statü sahibi olmak ve sahip olduğu sosyal statüyü saha dışında kullanmak istemeleridir. (Kılıçgil, 1998).

2.6. Memnuniyet Kavramı

2.6.1. Memnuniyet Tanımı

Türk Dil Kurumu, memnuniyeti; neşe ve sevinç olarak tanımlamaktadır. Herhangi bir olay karşısında bireyin; neşe, mutluluk, gurur ve sevinç hissi duyması memnuniyeti ifade etmektedir. Memnuniyet, kişilerin ihtiyaç, talep, istek ve beklentilerinin tamamlanması halinde kişide oluşan mutluluk ve neşe duygusudur (Reşitoğlu, 2011). Kişinin memnun olma durumu esasen etkenin kendisinde bıraktığı etki düzeyidir. Her bireyin memnuniyet konusunda birtakım düşünce kalıpları ve standartları bulunmaktadır. Bu bağlamda kişinin sahip olduğu olumlu düşünceleri memnuniyeti oluştururken olumsuz düşünceleri ise memnuniyetsizliğe sebep olmaktadır (Oben, 2010).

Bireyin ihtiyaç ve beklentilerinin karşılanmasıyla ortaya çıkan tatmin olma duygusu memnuniyeti ifade etmektedir. İnsanlar yaşam boyu kendileri için birçok hedef koyarlar ve hedeflerinin gerçekleşmesi durumunda doyuma ulaşırlar ve sonucunda tatmin olurlar (Üneş, 2013).

2.6.2. Memnuniyetin Önemi

Memnuniyet, tatmin olma ve hoşnutluk, günlük hayatta sıklıkla birebir yerlerine ifade edilen terimlerdir. Herhangi bir sporcunun sportif deneyimi ile ilgili bu sözcükler ayrı ayrı tanımlanmaktadır. Donlin, sporsal alanda doyumun farklı olduğunu, yetenek, aile, benlik saygısı, sosyalleşme ve katılım gibi muhtelif demografik nitelikler arasındaki ilişkilerden etkilendiğini ifade etmiştir. Şu ana kadar gerçekleştirilen çalışmaların çoğu, öncelikle genç sporcuların daha fazla tatmin olduğu tatminin odağına ve kaynağına odaklandı. Donlin'in yaptığı bir araştırmada, 15-20 yaş arası yüzücülerin spor faaliyetlerine katılan yüzücülerin memnuniyet seviyeleri değerlendirilmiş. Araştırmada doyum seviyelerinin incelenmesi neticesinde sporcuların memnuniyet düzeyleri ortaya konmuştur. Araştırmacılar, erkek sporcuların yüksek memnuniyet düzeylerine sahip oldukları kanısına ulaşmışlardır (Aumand, 2005).

Granito ve Carlton'a göre, "sporda memnuniyet, gerçek sportif başarıdan çok daha kıymetlidir. Sporcunun kendini mutlu hissetmemesi bazı faktörlerden (performans, kapasite, antrenör, antrenman, takım arkadaşları vb.) kaynaklanabilir ve bu nedenle başarı ve spor tatmini söz konusu olmayacaktır. Sonuç olarak spor yapan kişinin performansı düşebilir, daha karamsar düşüncelere sahip olabilir ve doyumdaki azalma devam edebilir (Aumand, 2005).

2.7. Geleceğe Yönelik Beklenti

2.7.1. Beklenti

Beklenti, bireyin gelecekteki durumlara ilişkin öngörüsüdür ve geçmiş deneyimlere dayalı çıkarımlardır. Türk Dil Kurumu'na göre beklenti, "olması beklenen" veya "bireyin belirli koşul ve durumların alacağı şekiller veya kendisinden ne beklendiği konusunda öngöründe bulunması" şeklinde ifade edilmektedir (TDK, 2021).

Beklenti, kişilerin kendi arzuladıkları neticesinde belirledikleri hedeflere erişme olasılığıdır. Beklentinin tam olarak ne anlama geldiği ve psikolojinin çeşitli alanlarındaki işlevleri konusunda farklı yaklaşımlar ortaya çıkmıştır (Jussim, 1990). Vroom'a (1964) göre beklenti kavramı, bireyin belirlediği hedeflere ulaşacağına olan

inancıdır. Peseran'a (1987) ifadesinde beklenti terimi, bireyin öngörülemeyen durumlara verdiği hem psikolojik hem de fiziksel yatkınlıklar olarak ifade edilmektedir. Kişinin içinde bulunduğu durumlara ne tür getiriler getireceğine dair varsayımları beklenti kavramı olarak adlandırılabilir. Beklenti, yaşamın ana unsurudur ve günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası olarak görülmektedir. Genel olarak beklentilerin sonuçları, öngörülemeyen durumlar karşısında bireyin davranışı veya psikolojik durumu olarak ifade edilir. Bireylerin daha önce yaşamadıkları, ancak daha önce yaşadıklarında ortaya çıkabilecek ve sonuçları hakkında hiçbir fikri olmayan durumlar hakkında beklentiler oluşur. Kısaca beklenti, bireyin ilgili dönemdeki öngörülere, yaşamdaki deneyimleri ve bireyin kendine özgü davranış kalıplarıdır (Kalyon, 2014). Hayat, daima değişiklik gösteren şartları ve ihtiyaçları kapsayan hareketli bir süreci kapsar. Hayatın çoğu kısımlarındaki seri değişimler ve teknolojik ilerlemeler, kişilerin hayatlarını düzenleme ve şahsını neşeli hissetme biçimleriyle sıkı bir ilişki içindedir. Değişiklikler, geçen ve ilerideki zaman içinde seyreden bir yaşam modelidir. Geçmişte yaşanan olumlu ya da olumsuz deneyimler, gelecekteki yaşamlarına ilişkin beklentilerini de etkiler.

2.7.2. Gelecek Beklentisi

Umutlar, kişinin karar verme veya karar verme aşamalarında çok ehemmiyetli en önemli motivasyon sebeplerindendir. Gelecek beklentisi, kişinin ileriki yaşam tarzı ile ilgili endişelerini, düşüncelerini ve duygularını kapsayan kognitif bir süreçtir. Alanda yapılan araştırmalara göre beklenti ve performans kavramları birbirini etkilemekte ve birbirinden etkilenmektedir (Şimşek, 2011). Bununla birlikte ileriye yönelik pozitif netice umudu optimizm kavramıyla, negatif bir gelecek umudu ise pesimizm kavramıyla ifade edilmektedir (Uğurlu, 2011). Performans ve beklenti kavramlarını birlikte ele alan araştırmalara göre performans ve beklenti kavramları arasında pozitif bir korelasyon görülmektedir (Oettingen ve Mayer, 2002, aktaran Bandura). Geçmiş deneyimler beklentileri tetikleyen unsurlar arasında yer alır. Bireylerin performansı geçmiş deneyimleri tarafından belirlenir (Mischel, 1973; Bandura, 1977; Olsen ve ark., 1996; Mischel ve ark., 1996; Aktaran Oettingen ve Mayer, 2002). Bir bireyin durumu ve eylemleri, geçmiş olaylar kadar geleceğe olan umutları da belirler (Adler, 1994). Olaylar bu açıdan incelendiğinde geleceği bir

düzene sokma kompleks bir proses olduğu, planlama, motivasyon ve değerlendirme olmak üzere üç psikolojik süreçle tarif edildiği gözlenmektedir (Artar, 2003). Bu nedenle beden eğitimi ve spor bölümü öğrencilerinin motivasyon ve değerleri sonucunda meydana çıkan gelecek beklentilerinin belirlenmesi, yaşadıkları hali nasıl algıladıklarına ilişkin bilgileri kapsamaktadır. Bu bilgiyi sahip olmak birçok yönden değerlidir (Kazu ve Özdemir, 2004). Gençlerin gelecek beklentilerini biçimlendiren bir diğer hassas olay ise ailenin ekonomik durumudur. Üniversite öğrencilerinin edindikleri eğitim, beceri ve donanım, onların geleceğe daha iyi bakmalarında etkilidir (Tolan, 1998; Aktaran Güleri). Ekonomik iyi olan ailelerin çocuklarının gelecek beklentileri ve başarı duygusu daha yüksek olsa da ekonomik düzeyi kötü ailelerin çocuklarının gelecek beklentilerinin daha düşük olduğu ve hayata daha olumsuz yönden söylenebilir. (Kağıtçıbaşı, 1973; Roberts ve Bengston, 1993). Bu nedenle ailelerin refah seviyeleri çocuklarının gelecek beklentileri üzerinde etkili bir değişken olarak kabul edilebilir. Yakın geçmişte yaşanan çeşitli değişimler sonucunda bir belirsizlik ortamının ortaya çıktığı düşünülmektedir. Üniversite öğrencisi olan beden eğitimi ve spor bölümü öğrencileride bu belirsizlikleri günlük yaşamlarına ve planlarına yansıtılmaktadır (Kazu ve Özdemir, 2004).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Tez çalışmamızın bu kısmında araştırma grubu, araştırma modeli data toplama araçları, dataların elde edilmesi ve bu verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır

3.1. Araştırmanın Modeli

Çalışma, betimsel bir araştırma deseni olan tarama araştırma modelindedir. Tarama modeli, geçmişte ya da mevcut bir durumu olduğu gibi betimlemeyi hedefleyen bir araştırma modelidir. Bu modelin temel amacı mevcut durumu olduğu gibi betimlemektir. Bu yöntem, iki veya daha fazla değişken arasındaki kovaryansın varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan bir araştırma modelidir.

3.2. Araştırmanın Evren ve Örnekleme

Çalışmanın evrenini Taekwondo sporu ile ilgilenen bireyler oluşturmakta olup, örneklem grubu ise tesadüfi örnekleme metodu ile belirlenmiş ve çalışmaya kendi rızası ile katılmayı kabul eden 341 sporcudan meydana gelmiştir. Çalışmanın devam ettirilebilmesi için Ordu Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulunun 28/04/2021 tarih 04 oturum ve 2021-75 sayılı kararı ile onay alınmıştır.

3.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Analizi

Araştırmamızda data toplama aracı olarak “Taekwondo’ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler Ölçeği”, “Memnuniyet Anketi” ve “Geleceğe Yönelik Beklentiler Ölçeği” kullanılmıştır. İlgili ölçekler 5'li likertli olup 10'ar maddeden oluşmaktadır.

Araştırmada, Taekwondo ile ilgilenen sporcuların ankette sorulan sorulara verilen cevapların iç tutarlılığını kontrol etmek için güvenilirlik katsayıları (Cronbach Alpha) hesaplanmıştır. Sporcuların ölçek maddelerine verdikleri cevapların iç tutarlılığı orta-yüksek olduğu için herhangi bir maddenin devre dışı bırakılmasına gerek görülmemiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Sporcuların Ölçek Maddelerine Verdikleri Cevaplara Ait İç Tutarlılık Katsayıları

Ölçek	İç Tutarlılık Katsayısı	Değerlendirme
Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler Ölçeği	0,785	Orta Düzeyde Güvenilir
Memnuniyet Anketi	0,625	Orta Düzeyde Güvenilir
Geleceğe Yönelik Beklentiler Ölçeği	0,881	Yüksek Düzeyde Güvenilir

Sporcuların ölçek maddelerine verdikleri yanıtlardan elde edilen toplam puanların kişisel bilgilerdeki değişkenlere göre normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için Kolmogorov-Smirnov ($n \geq 50$) ve Shapiro-Wilk ($n < 50$) testi kullanılmıştır. ($P > 0,05$). Araştırmada, ölçek toplam puanları ile alt boyut toplam puanlarının cinsiyet, milli sporcu olma değişkenlere göre farklılaşp farklılaşmadığı Student testi ile, yaş grubu, gelir düzeyi, eğitim düzeyi vb. gibi değişkenlere göre farklılık gösterme durumu ise Tek Yönlü Varyans Aalizi (One-way ANOVA) ve Tukey çoklu karşılaştırma testi ile tespit edilmiştir. Araştırma bulguları n, ortalama ve standart sapma gösterilmiş olup, sonuçlar $p < 0,05$ önem seviyesinde anlamlı kabul edilmiştir. Tüm istatistiksel hesaplamalar SPSS 22.0 V istatistik paket programda gerçekleştirilmiştir.

4. BULGULAR

Tez çalışmamız sonucunda elde ettiğimiz bulgular ve istatistiksel analizler tablolar halinde verimiştir.

Tablo 2. Sporcuların Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

Yaş grubu	n	%	Spor Yapma süresi	n	%
6-10	22	6,5	1-4	144	42,2
11-15	96	28,2	5-9	76	22,3
16-20	85	24,9	10-15	71	20,8
21-25	40	11,7	16 ve üzeri	50	14,7
26 ve üzeri	98	28,7	Toplam	341	100,0
Toplam	341	100,0			
Cinsiyet	n	%	Milli sporcu olma durumu	n	%
Kadın	191	56,0	Evet	97	28,4
Erkek	150	44,0	Hayır	244	71,6
Toplam	341	100,0	Toplam	341	100,0
Eğitim Durumu	n	%	Baba Eğitim Durumu	n	%
İlkokul	28	8,2	İlkokul	104	30,5
Ortaöğretim	153	44,9	Ortaöğretim	144	42,2
Lisans	146	42,8	Lisans	85	24,9
Lisansüstü	14	4,1	Lisansüstü	8	2,3
Toplam	341	100,0	Toplam	341	100,0
Anne Eğitim Durumu	n	%	Gelir Durumu	n	%
İlkokul	156	45,7	1000-3000	125	36,7
Ortaöğretim	130	38,1	3001-5000	113	33,1
Lisans	51	15,0	5001-7000	54	15,8
Lisansüstü	4	1,2	7001 ve üzeri	49	14,4
Toplam	341	100,0	Toplam	341	100,0

Tablo 3. Sporcuların Cinsiyetine Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet Ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri

Cinsiyet	n	Ortalama	Std. Sapma	P-değeri
<i>Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler</i>				
Kadın	191	34,42	6,41	0,022*
Erkek	150	32,73	7,21	
<i>Memnuniyet</i>				
Kadın	191	31,98	5,09	0,633
Erkek	150	31,70	5,87	
<i>Geleceğe Yönelik Beklenti</i>				
Kadın	191	36,34	8,97	0,756
Erkek	150	36,64	8,63	

Araştırmada, katılımcıların cinsiyetine göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ($P=0,022$) açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmiş iken, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti seviyeleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($P>0,05$) (Tablo 4.3).

Tablo 4. Sporcuların Yaş Dağılımına Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri

Yaş	n	Ortalama	Std. Sapma	P-değeri
<i>Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler</i>				
6-10	22	33,45	7,09	0,071
11-15	96	35,28	6,31	
16-20	85	32,44	6,50	
21-25	40	33,05	6,65	
26 ve üzeri	98	33,49	7,36	
<i>Memnuniyet</i>				
6-10	22	31,59 ab	4,04	0,040*
11-15	96	31,73 ab	5,32	
16-20	85	30,65b	5,65	
21-25	40	33,78 a	4,86	
26 ve üzeri	98	32,32 ab	5,67	
<i>Geleceğe Yönelik Beklenti</i>				
6-10	22	37,09	11,08	0,122
11-15	96	35,59	8,40	
16-20	85	35,01	8,25	
21-25	40	37,23	7,92	
26 ve üzeri	98	38,15	9,30	

Araştırmada, katılımcıların yaş dağılımına göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve geleceğe yönelik beklenti seviyeleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiş iken, memnuniyet düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (P=0,040). Araştırmaya katılan 21-25 yaş aralığındaki Taekwondo sporcularının memnuniyet düzeyi en yüksek iken, 16-20 yaş aralığındaki Taekwondo sporcularının memnuniyet düzeyi en düşük olduğu belirlenmiştir (Tablo 4.4).

Tablo 5. Sporcuların Eğitim Durumuna Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet Ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri

Eğitim Durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	P-değeri
<i>Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler</i>				
İlkokul	28	34,11	5,66	0,086
Ortaöğretim	153	33,95	7,00	
Lisans	146	33,74	6,87	
Lisansüstü	14	29,14	4,99	
<i>Memnuniyet</i>				
İlkokul	28	32,46	4,60	0,073
Ortaöğretim	153	31,00	5,56	
Lisans	146	32,59	5,46	
Lisansüstü	14	32,43	4,38	
<i>Geleceğe Yönelik Beklenti</i>				
İlkokul	28	36,93 ab	10,07	0,014*
Ortaöğretim	153	35,08 ab	8,82	
Lisans	146	38,12 a	8,15	
Lisansüstü	14	33,57 b	10,29	

Araştırmada, katılımcıların eğitim durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiş iken, geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir (P=0,014). Araştırmaya katılan lisans mezunu Taekwondo sporcuların geleceğe yönelik beklenti düzeyi en yüksek iken, lisansüstü mezunu Taekwondo sporcuların geleceğe yönelik beklenti düzeyi en düşük gözlenmiştir (Tablo 4.5).

Tablo 6. Sporcuların Anne Eğitim Durumuna Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet Ve Geleceğe Yönelik Beklenti Düzeyleri

Anne Eğitim Durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	P-değeri
<i>Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler</i>				
İlkokul	156	33,94	6,81	0,373
Ortaöğretim	130	33,61	6,89	
Lisans	51	32,69	6,61	
Lisansüstü	4	38,25	6,70	
<i>Memnuniyet</i>				
İlkokul	156	31,97	5,77	0,171
Ortaöğretim	130	32,29	5,17	
Lisans	51	30,33	4,87	
Lisansüstü	4	32,75	6,50	
<i>Geleceğe Yönelik Beklenti</i>				
İlkokul	156	36,15	9,02	0,456
Ortaöğretim	130	36,61	8,18	
Lisans	51	36,59	9,90	
Lisansüstü	4	43,25	4,11	

Araştırmada, katılımcıların anne eğitim durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($P>0,05$) (Tablo 4.6).

Tablo 7. Sporcuların Baba Eğitim Durumuna Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet Ve Geleceğe Yönelik Beklenti Düzeyleri

Baba Eğitim Durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	P-değeri
<i>Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler</i>				
İlkokul	104	34,60	7,04	0,118
Ortaöğretim	144	33,14	6,90	
Lisans	85	33,86	6,38	
Lisansüstü	8	29,50	5,10	
<i>Memnuniyet</i>				
İlkokul	104	32,45	5,27	0,380
Ortaöğretim	144	31,92	5,60	
Lisans	85	31,11	5,32	
Lisansüstü	8	31,00	5,81	
<i>Geleceğe Yönelik Beklenti</i>				
İlkokul	104	37,43	8,47	0,359
Ortaöğretim	144	36,22	9,03	
Lisans	85	36,11	8,97	
Lisansüstü	8	32,38	6,91	

Araştırmada, katılımcıların baba eğitim durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($P>0,05$) (Tablo 4.7).

Tablo 8. Sporcuların Milli Sporcu Olma Durumlarına Göre Taekwondo 'Ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet Ve Geleceğe Yönelik Beklenti Düzeyleri

Milli Sporcu	n	Ortalama	Std. Sapma	P-değeri
<i>Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler</i>				
Evet	97	37,30	6,03	<0,001
Hayır	244	32,24	6,57	
<i>Memnuniyet</i>				
Evet	97	32,67	5,00	0,083
Hayır	244	31,54	5,58	
<i>Geleceğe Yönelik Beklenti</i>				
Evet	191	40,62	7,74	<0,001
Hayır	150	34,82	8,68	

Araştırmada, katılımcıların milli sporcu olma durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri ($P<0,001$) açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmiş iken, memnuniyet düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir ($P=0,083$). Araştırma da milli sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken ve geleceğe yönelik beklenti seviyeleri daha yüksek olduğu görülmüştür (Tablo 4.8).

Tablo 9. Sporcuların Gelir Durumuna Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet Ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri

Gelir Durumu	n	Ortalama	Std. Sapma	P-değeri
<i>Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler</i>				
1000-3000	125	35,10 a	6,91	0,005*
3001-5000	113	33,72 ab	6,34	
5001-7000	54	32,28 ab	7,21	
7001 ve üzeri	49	31,51 b	6,48	
<i>Memnuniyet</i>				
1000-3000	125	31,82	5,22	0,160
3001-5000	113	32,67	5,57	
5001-7000	54	31,19	4,56	
7001 ve üzeri	49	30,82	6,37	
<i>Geleceğe Yönelik Beklenti</i>				
1000-3000	125	37,78	8,06	0,078
3001-5000	113	36,62	8,77	
5001-7000	54	34,74	9,08	
7001 ve üzeri	49	34,71	10,05	

Araştırmada, katılımcıların gelir durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken durumları ($P=0,005$) açısından anlamlı bir farklılık belirlenirken, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir değişiklik gözlenmemiştir ($P>0,05$). Araştırma da düşük gelirli (1000-3000 TL) Taekwondo sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken puanları en yüksek iken, yüksek gelirli (7001 TL ve üzeri) Taekwondo sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken puanlarının en alt seviyede olduğu gözlenmiştir (Tablo 4.9).

Tablo 10. Sporcuların Spor Yapma Süresine Göre Taekwondo'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler, Memnuniyet Ve Geleceğe Yönelik Beklenti Seviyeleri

Spor Yapma Süresi	n	Ortalama	Std. Sapma	P-değeri
<i>Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler</i>				
1-4	144	34,28	6,76	0,580
5-9	76	33,24	6,92	
10-15	71	33,14	6,00	
16 ve üzeri	50	33,38	7,86	
<i>Memnuniyet</i>				
1-4	144	32,31	5,42	0,080
5-9	76	30,49	5,72	
10-15	71	32,46	4,78	
16 ve üzeri	50	31,78	5,70	
<i>Geleceğe Yönelik Beklenti</i>				
1-4	144	35,50	8,98	0,311
5-9	76	36,80	9,02	
10-15	71	37,04	8,25	
16 ve üzeri	50	37,96	8,73	

Araştırmada, katılımcıların spor yapma süresine göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($P>0,05$) (Tablo 4.10).

5. TARTIŞMA

Araştırmamızda taekwondo sporcularının taekwondo branşına başlamalarına etki eden unsurlar, memnuniyet düzeyleri ve geleceğe yönelik beklentileri incelenerek değerlendirilmiştir

Araştırmada, katılımcıların cinsiyetine göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ($P=0,022$) açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmiş iken, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti seviyeleri arasında istatistiksel bakımdan anlamlı bir fark gözlenmemiştir ($P>0,05$). Gelecek beklentisi cinsiyet alt boyutu bakımından incelendiğinde; anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Bunun nedeni olarak; Sporcuların geleceğe yönelik düşündükleri çalışma hayatı, kazanacakları prestij ve becerilerini ortaya koyabilme konusunda ortak bir anlayışa sahip olduklarını ve erkek veya kadın olmanın bunu değiştirecek bir faktör olmadığını söyleyebiliriz. Uygur ve Yanpar-Yelken (2017) gelecek beklentisi algılarının incelenmesi üzerine gerçekleştirdikleri araştırmada cinsiyet değişkeni açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını belirlemişlerdir. Şimşek (2011) gelecek beklentilerini etkileyen faktörleri tespit etmek amacıyla gerçekleştirdikleri çalışmada cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir değişkenlik bulamamışlardır. Bu çalışmaların yanısıra Aidan ve Benbenishty (2011), Apak (2015), Karabulut ve ark. (2010), Özbek ve Şanlı (2011) gerçekleştirdikleri çalışmada, gelecek beklentisi ile cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılığın bulunmadığını rapor etmişlerdir. Ancak literatür araştırması neticesinde gelecek beklentisinin cinsiyet değişkeni açısından farklılaştığına dair bilgiler de mevcuttur. Özsarı ve ark. (2018) üniversitelerin spor bilimleri bölümü özel yetenek sınavlarına hazırlanan kişilerin geleceğe yönelik beklentilerini tespit amacıyla yaptıkları bir araştırmada, kadınların ortalama değerlerinin erkeklerin ortalama değerlerinden daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Tuncer (2011) cinsiyet değişkenleri bakımından kız öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar olduğu kanısına varmıştır. Gelecek beklentisinin cinsiyet değişkeni açısından literatürdeki bu çalışmaların sonuçları bizim çalışmamızla paralellik göstermemektedir.

Araştırmada, katılımcıların yaş dağılımına göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatiki açıdan

anlamli bir fark tespit edilmemiş iken, memnuniyet seviyeeleri arasında istatistiksel açıdan anlamli bir farklılık olduğu belirlenmiştir($P=0,040$). Araştırmaya katılan 21-25 yaş arasındaki Taekwondo sporcuların memnuniyet düzeyi en yüksek iken, 16-20 yaş aralığındaki Taekwondo sporcuların memnuniyet düzeyi en düşük olduğu belirlenmiştir. Bu durumun genç yaştaki sporcuların seyircilerden gelen olumsuz tepkilerden olumsuz olarak etkilenmesi ile ilgili olduğu düşünülmektedir. Daha profesyonel Taekwondo'cular dış vreten gelen tepkilere karşı motivasyonlarını korudukları sonucu da çıkarılabilir. Togo (2019) Türkiye'de korfbolcuların spora başlamalarını etkileyen faktörler ve gelecekte spordan beklentileri üzerine yaptığı araştırmanın analiz sonuçları yaş değişkenine göre, katılımcıların spora teşvik eden faktörler ($P:0,143$) ve spordan beklentileri ($P:0,212$) $p>0.05$ puanları arasında yaş değişkeni açısından istatikselsel olarak anlamli bir farklılık olmadığını göstermiştir. Koçak (2014) tarafından yapılan bir araştırmada niversite Ğrencilerinin yaşlarına göre spora yönelik tutumları arasında anlamli bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuç bizim çalışmamızla paralellik göstermiştir. Araştırmanın sonuçları, katılımcıların spora teşvik eden unsurlar ($P:0,640$) ve spordan beklentileri ($P:0,268$) $p>0.05$ puanları arasında oynama yılı değişkeni açısından istatistiki olarak anlamli bir farklılık olmadığını göstermiştir.

Araştırmada, katılımcıların eğitim durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve memnuniyet düzeyleri arasında anlamli bir farklılık tespit edilmemiş iken, geleceğe yönelik beklenti seviyeleri arasında istatistiksel manada anlamli bir farklılık belirlenmiştir ($P=0,014$). Araştırmaya katılım gösteren lisans mezunu Taekwondo sporcuların geleceğe yönelik beklenti düzeyi en yüksek iken, lisansüstü mezunu Taekwondo sporcuların geleceğe yönelik beklenti düzeyi en düşük olduğu belirlenmiştir. Buna sebep olarak lisansüstü eğitim gören sporcuların branştan beklentilerinin azalması kariyer planlamalarındaki değişikliklerle ilgili olduğu düşünülmektedir. Araştırmada, katılımcıların anne eğitim durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti seviyeleri arasında istatistiksel manada anlamli bir fark gözlenmemiştir ($P>0,05$). Araştırmaya katılım gösterenlerin baba eğitim durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti seviyeleri arasında istatistiksel olarak anlamli bir fark olmadığı gözlenmiştir

($P>0,05$). Yüksel (2015) araştırmasında ilkokul ve lise mezunlarının üniversite mezunlarına nazaran sporu daha düzenli yaptığı rapor etmiştir. Yücel ve ark. (2015) gerçekleştirdikleri araştırmada; gelir düzeyi, ebeveyn eğitimi, mekan, beslenme alışkanlıkları vb. bazı unsurların spor branşlarının seçiminde bazı faktörlerin etkili olduğu belirtilmektedir. Lisede eğitim dönemi, bireylerin gelecek beklentilerinin ve hedef belirlemelerinin başlangıcı olarak değerlendirilmektedir. Bunu için bireyleri spor yapmaya teşvik eden faktörlerin üniversitede okuyan kişilere göre daha anlamlı olduğu görülmektedir. Araştırmamızda eğitim durumu ve spora teşvik toplam puanları incelendiğinde lisede eğitimine devam edenler lehine anlamlı bir fark olduğu belirlenmiştir. Çalışmamızda gelecekte bu alanda üniversite eğitimi alma beklentilerinin ilk sırada yer alırken, hakem olma beklentilerinin son sırada yer aldığı görülmüştür. Literatür araştırmalarında milli takım sporcusu olmanın ilk sırada yer aldığı bildirilmektedir (Salman ve Sunay, 2012, Binboğa ve ark., 2013).

Araştırmada, katılımcıların milli sporcu olma durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri ($P<0,001$) bakımından anlamlı düzeyde bir fark olduğu tespit edilmiş iken, memnuniyet seviyeleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı gözlenmiştir ($P=0,083$). Araştırma da milli sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken ve geleceğe yönelik beklenti seviyelerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Buna sebep olarak sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken düzeylerinin yüksek olması spora olan ilginin olumlu etkisi ve başarılı olmanın verdiği mutluluk duygusu olduğu düşünülmektedir. Geleceğe yönelik beklentilerin yüksek olmasının sebebi ise sağlıklı bir yaşam, iyi bir fizik görünümüne sahip olma ve sosyal çevrede sporcu kimliği ile popüler olmakla açıklanabilir.

Araştırmada, katılımcıların gelir durumuna göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken durumları ($P=0,005$) açısından anlamlı bir farklılık belirlenirken, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti seviyeleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık olmadığı gözlenmemiştir ($P>0,05$). Araştırma da düşük gelirli (1000-3000 TL) Taekwondo sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken puanları en yüksek iken, yüksek gelirli (7001 TL ve üzeri) Taekwondo sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken puanlarının en düşük olduğu belirlenmiştir. Düşük gelirli sporcuların Taekwondo sporuyla ilgilenme

sebeplerinden biri de daha fazla gelir elde etme amacı bu branşa yönelmelerinde teşvik edici bir unsur olarak düşünülebilir. Nitekim gelir spor branşıyla ilgilenmede önemli teşvik edici unsurlardan olduğu söylenebilir. Ailenin aylık geliri ile spora yönelme faktörleri kıyaslandığında istatistiki manada anlamlı fark olduğu görülmüştür. Spora yönelme faktörü, öğrencilerin ailelerinin aylık gelirlerine göre değişkenlik göstermektedir. Ailelerinin aylık kazancı 1500 TL-2499 TL ve 2500 TL ve üzeri olan öğrencilerin yönelme değeri, aileleri aylık geliri düşük olan öğrencilere göre daha yüksektir. Aylık kazancı yüksek ailelerde aile bireylerinden herhangi birinin düzenli egzersiz yapma oranı da daha yüksektir (Arpa, 2014).

Araştırmada, katılımcıların spor yapma süresine göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir ($P>0,05$). Çalışmaya dahil olan kadın futbolcuların toplam spor teşvik puanlarının altı yıl ve üzeri spor yapanlara göre 5 yıl ve daha az spor yapanların daha anlamlı olduğu görülmüştür. Bu durumun sebebi olarak Taekwondo sporuna daha sonra başlayan sporcuların aile, antrenör ve arkadaşları tarafından desteklenmeleri, ilgilendikleri sporda başarının verdiği mutlulukla açıklanabilir. Türkiye'de kadın futbolcuların spora başlamalarını etkileyen faktörler ve spordan beklentilerini inceleyen bir çalışmada, beş yıl ve daha az süredir spor yapan kadınların spor yapma motivasyonlarını gelecekte spordan beklentiler ve futbol branşının onlara sağlayacağı imkanları gözlemleyerek spora daha fazla önem verdikleri düşünülmektedir. Spor yılı ilerledikçe kişi belli bir hedefe ulaştığı için sporda teşvik faktörlerinde seçici davranmaktadır. (Atlı ve ark., 2017). Karabulut ve ark. (2010) çim hokeyi sporu yapan bireyler üzerinde gerçekleştirilen çalışmalarında da araştırmamızın bulgularına paralellik gösterir şekilde spor yılı değişkeni ile sporcuların çim hokeyi spor branşı ile uğraşma sebepleri ve spordan beklentileri arasında anlamlı ilişki tespit etmedikleri görülmüştür.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Taekwondo sporcularının taekwondo branşına başlamalarına etki eden unsurlar, memnuniyet düzeyleri ve geleceğe yönelik beklentilerini tarama modeli ile inceleme amacıyla yapılan bu araştırma Taekwondo sporu ile ilgilenen 341 katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcılara ait demografik bilgiler Tablo 4.2.'de tanımlayıcı istatistikler şeklinde verilmiştir.

Araştırmada katılımcıların cinsiyetine göre Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ($P=0,022$) açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmiş iken, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiksel manada anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($P>0,05$) (Tablo 4.3).

Araştırmada, katılımcıların yaş dağılımına göre (Tablo 4.4) Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiş iken, memnuniyet düzeyleri arasında istatistiksel manada anlamlı bir farklılık gözlenmiştir ($P=0,040$). Araştırmaya katılan 21-25 yaş aralığındaki Taekwondo sporcuların memnuniyet düzeyi en yüksek iken, 16-20 yaş aralığındaki Taekwondo sporcuların memnuniyet düzeyi en düşük olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada, katılımcıların eğitim durumuna göre (Tablo 4.5) Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiş iken, geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenmiştir ($P=0,014$). Araştırmaya katılan lisans mezunu Taekwondo sporcuların geleceğe yönelik beklenti düzeyi en yüksek iken, lisansüstü mezunu Taekwondo sporcuların geleceğe yönelik beklenti düzeyi en düşük olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada, katılımcıların anne eğitim durumuna göre (Tablo 4.6) Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($P>0,05$).

Araştırmada, katılımcıların baba eğitim durumuna göre (Tablo 4.7) Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik

beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($P>0,05$).

Araştırmada, katılımcıların milli sporcu olma durumuna göre (Tablo 4.8) Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri ($P<0,001$) açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmiş iken, memnuniyet düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($P=0,083$). Araştırma da milli sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken ve geleceğe yönelik beklenti düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada, katılımcıların gelir durumuna göre (Tablo 4.9) Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken durumları ($P=0,005$) açısından anlamlı bir farklılık belirlenirken, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiki olarak anlamlı bir farklılık görülmemiştir ($P>0,05$). Araştırma da düşük gelirli (1000-3000 TL) Taekwondo sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken puanları en yüksek iken, yüksek gelirli (7001 TL ve üzeri) Taekwondo sporcuların Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etken puanlarının en düşük olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada, katılımcıların spor yapma süresine göre (Tablo 4.10) Taekwondo'ya yönelmeye teşvik eden etkenler, memnuniyet ve geleceğe yönelik beklenti düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlenmemiştir ($P>0,05$).

Çalışmada elde edilen veriler değerlendirilmesi sonucu şu kanılara varılmıştır.

1. Taekwondo sporcularını spora yönlendirmek ve teşvik etmek için bu branşın eğitici ve tanıtıcı yayınları yapılmalıdır. Bunun yanında, sporcuların herhangi bir spor branşına yöneliminde teşvik eden en önemli faktörün aile olduğu düşünüldüğünde; gerçekleştirilecek olan eğitici ve öğretici programların etkisi ile ailelerin spor branşları hakkında daha fazla bilgi sahibi olunması sağlayacaktır.

2. Taekwondo sporcularının ilgili spor branşı için en büyük motivasyon kaynağının teşvik edilmeleri ve başarılarının paylaşılması olacağı düşünülebilir. Bu durumda başarılı sporcuların topluma tanıtılarak bu sporcuların teşvik edilmesi sağlanmalıdır.

3. Sporcuların spora yönelmesinde sporla ilgili olan kamu, özel kurum ve kuruluşların sporcuları yeterli eğitim seviyesine ulaştırabilmek için gerekli spor eğitimini almış bireyler tarafından çalıştırılması sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Açak M, Ilgın A, Erhan S. (1997). *Beden Eğitimi Öğretmeninin El Kitabı*. Malatya: Sezer Ofset.
- Adler A. (1994). *İnsan Tabiatını Tanıma* (A. Yörükcan Çev.) Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
- Aidan YS, Benbenishty R. (2011). Future expectations of adolescents in residential care in Israel. *Children and Youth Services Review*, 33(7), 1134-1141. <https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2011.02.006>
- Alıncak F. (2012). *Ferdi ve Takım Sporlarıyla Uğraşan Bireylerin Strese Karşı Koyabilme Düzeylerinin Karşılaştırılması*. Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep.
- Alibaz A, Gündüz N, Şentuna M. (2006). Türkiye’de üst düzey taekwondo, karate ve kick-boks sporcularının bu spor branşına yönelmelerine teşvik eden unsurlar, yapma nedenleri ve geleceğe yönelik beklentileri, *Sportmetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 91-102.
- Apak H. (2015). Suriyeli göçmenlerin gelecek beklentileri: Mardin örneği. *Birey ve Toplum Dergisi*, 5(9), 125-142.
- Arpa DK. (2014). *Ortaöğretimdeki Erkek Sporcuların Karate ve Taekwondo Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri*. Yüksek Lisans Tezi, Haliç Üniversitesi, İstanbul.
- Artar M. (2003). Depremi yaşayan ergenlerin gelecek beklentilerinin içeriği. *Kriz Dergisi*, 11(3), 21-27.
- Atli M, Arslan E, Özkan Z, Kızılet A. (2017). Türkiye’de kadın futbolcuların spora başlamalarına etki eden unsurlar ve spordan beklentileri. *İÜ Spor Bilimleri Dergisi*, 7(1), 54-61.
- Aumand EA. (2005). *For The Love Of The Game: Factors Influencing Athlete Enjoyment İn Sport*. Master Thesis, West Virginia Universty, Morgantown.
- Balcıoğlu İ. (2003). *Sporun Sosyolojisi ve Psikolojisi*. İstanbul: Bilge Yayınevi.
- Bandura A, Barbaranelli C, Caprara GV, Pastorelli C. (2001). Self-efficacy beliefs as shapers of children's aspirations and career trajectories. *Child Development*, 72(1), 187-206.

- Bezci S. (2010). The analyze of hematological parameters of elite women taekwondoers before and after training. *Pamukkale Journal of Sport Sciences*, 1(2), 1-16.
- Binboğa M, Kılıç İ, Gökdemir K. (2013). Motives of junior volleyball players to start and continue volleyball and their expectations for the future. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 29-39.
- Bompa TO. (1998). Antrenman Kuramı ve Yöntemi. Ankara: Bağırhan Yayınevi, Kültür Ofset. S:233-323.
- Chaabene H, Negra Y, Capranica L, Bouguezzi R, Hachana Y, Rouahi, MA ve ark. (2018). Validity and reliability of a new test of planned agility in elite taekwondo athletes. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 32(9), 2542- 2547.
- Demirci S. (1994). Ortaöğretim Öğrencilerinin Genel Akademik Yetenek Düzeyleri ve Yönelme. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.
- Erkal M. (1993). Sosyolojik Açıdan Spor. İstanbul: Kutsun Matbaa ve Reklamcılık Merkezi, S:86-90.
- Erkal M. (1982). Sosyolojik Açıdan Spor. İstanbul: Formül Matbaası, Filiz Kitapevi. S:119,120.
- Gezer E. (2002). Halkoyunları Eğiticileri ve Oyuncularının Halk Oyunlarına Yönelme Nedenlerinin Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya
- Görücü A. (2001). Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında Okuyan Öğrencilerin Spor Yapma Amaçları ve Spora Yönlendirilmelerinde Etken Olan Faktörler. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Güçlü M. (1996). Üniversite Öğrencilerinin Spora İlgilerine Etki Eden Faktörler", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Güçlü M. (1998). Spor tesislerinin işletmesi-Ankara Özel Yükseliş Koleji Spor Tesisleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(4), 33-39.
- Güdül N. (2008). Fitness Salonlarına Giden Bireylerin Beklentileri (Bursa İli Örneği). Yüksek Lisans Tezi, Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Güleri M. (1998). Üniversiteli ve işçi gençliğin gelecek beklentileri ve kötümserlik iyimserlik düzeyleri. *Kriz Dergisi*, 6(1), 55-65.
- Güven Ö. (1988). Minder Güreşini Seçenlerin Tercihinde Rol Oynayan Pisişik Özellikler. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

- İnel MS. (1996). Kimlik Oluşumunda Spor Ne Kadar Merkezde. Yüksek Lisans Tezi, Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Jussim L. (1990). Social reality and social problems: The role of expectancies. *Journal of Social issues*, 46(2), 9-34.
- Kağıtçıbaşı Ç. (1973). Gençlerin Tutumları Kültürler-Arası Bir Karşılaştırma. Ankara: ODTÜ Yayınevi.
- Kalyon B. (2014). Meslek Lisesi Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Beklentileri ve Beklentilerini Gerçekleştirme Düzeyi. Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- Kara E, Pulur A. (2003). Üniversite öğrencilerinin dağcılık sporuna yönelik nedenlerinin araştırılması: 100. Yıl Üniversitesi Örneği. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(2), 31-39.
- Karabulut EO, Pulur A, Karabulut A. (2010). Türkiye'deki çim hokeyi sporcularının bu branşa yönelme nedenleri ve beklentilerinin belirlenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 12(2), 165-169.
- Karaküçük S, Köybaşı Ş. (2007). Değişen değerlerin sportif katılıma etkisi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Kazu Y, Özdemir O. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin beklentileri (Beklenti Profili). 13. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı, Malatya, Özet Kitabı, 2004;
- Kılıçgil E. (1998). Sosyal Çevre - Spor İlişkileri (Teori ve Elit Sporculara İlişkin Bir Uygulama). Ankara:Bağırhan Yayınevi. S:27-157.
- Kim HB, Jung HC, Song JK, Chai JH, Lee EJ. (2015). A follow-up study on the physique, body composition, physical fitness, and isokinetic strength of female collegiate taekwondo athletes. *Journal of Exercise Rehabilitation*, 11(1), 57.
- Koçak F. (2014). Üniversite öğrencilerinin spora yönelik tutumları: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Ankara Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 12(1), 59-69.
- Küçük V. (1997). Sporda Yönlendirmenin Yeri ve Önemi- Futbol Örneği. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Larousse L. (1992). Taekwondo, Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi (22. cilt). İstanbul: İnterpress Basın ve Yayıncılık A.Ş., Milliyet Gazetecilik A.Ş.
- Mengütay S. (1997). Morpa Spor Ansiklopedisi (2. cilt). İstanbul: Orhan Ofset. S:156-249.

- Oben A. (2010). Çalışanın İş Memnuniyetinin, Sağlığı ile Olan İlişkisi. Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, İstanbul.
- Öcalan M, Ramazanoğlu F. Bazı demografik özelliklerine göre seyircilerin futbol izleme sıklıklarının incelenmesi. Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Ankara, Özet Kitabı, 10-11.
- Özbaydar S. (1999). İnsan Davranışının Sınırları ve Spor Psikolojisi. Ankara: Altın Kitaplar.
- Özbek O, Şanlı E. (2011). Karate branşındaki üniversite elit sporcularının bu branşa yönelme nedenleri ve beklentileri. *Nigde University Journal of Physical Education And Sport Sciences*, 5(3), 203-214.
- Özdilek Ç, Kılıç K. (2006). Harcanabilir Gelirin Artmasının Sportif Rekreasyona Katılıma Olan Etkisinin Araştırılması İstanbul Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.
- Özsarı A, Görücü A, Altın M, Boyalı E. (2018). Üniversitelerin spor bilimleri fakültesi özel yetenek sınavlarına hazırlanan bireylerin gelecek beklentileri. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 10-22.
- Özsoy O. (2010). Elit müsabık taekwondocular ile poomseciler arasında fiziksel fizyolojik farklılıkların tespiti ve incelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Öztürk F. (1998). Toplumsal Boyutlarıyla Spor. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Park YH, Park YH, Gerrard J. (2009). Tae Kwon Do: The ultimate reference guide to the world's most popular martial art. New York: Infobase Publishing.
- Ramazanoğlu C. (1989). Improving on sociology: The problems of taking a feminist standpoint. *Sociology*, 23(3), 427-442.
- Ramazanoğlu F. (2000). Taekwondo Teorisi, Teknik ve Sosyo Kültürel Eğitimi. İstanbul: Özal Matbaası.
- Ramazanoğlu N, Eroğlu E. (2006). Spor Merkezlerinde Üyelik Yenilemelerini Etkileyen Faktörlerin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.
- Reşitoğlu S. (2011). Yetkinlik Bazlı Performans Değerlendirme ve Çalışan Memnuniyeti-Bir Uygulama. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Salman Ö, Sunay H. (2012). Ankara'da 14-16 yaş arası basketbolcuların basketbola başlama nedenleri ve beklentileri. *SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimler Dergisi*, 10(1), 25-34.

- Schwarzer R, Fuchs R. (1996). Self-Efficacy and Health Behaviours. Conner M, Norman P. (Ed.). Predicting Health Behaviour: Research and Practice with Social Cognition Models. Maidenhead: Open University Press. S: 163-196.
- Sunay H, Bayraktar B. The factors affecting turkish elite men and women volleyball players starting sports and their expectations. ICHPER-SD The TSSA 8th International Sports Science Congress, Antalya-Turkey, Abstract Book, 2004;
- Şahan H. (2007). Üniversite Öğrencilerinin Sosyalleşme Sürecinde Spor Aktivitelerinin Rolü. Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Şimşek D. (2005), Orta Öğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına Yönelme Nedenleri ve Beklentileri. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Şimşek H. (2011). Güneydoğu Anadolu bölgesindeki lise öğrencilerinin gelecek beklentileri ve gelecek beklentilerini etkileyen faktörler. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*, 5(1), 90-109.
- Türk Dil Kurumu [TDK] (2021). Türk Dil Kurumu Sözlüğü. Erişim:15.12.2021, <http://www.tdk.gov.tr>.
- Tel M. (2008). Bir Spor Dalı Olarak Taekwondo. *e-Journal of New World Sciences Academy*, 3(4), 194-202.
- Togo OT. (2019). Türkiye'deki korfbol sporcularının spora başlamalarına etki eden unsurlar ve spordan gelecek beklentileri. *Spor Eğitim Dergisi*, 3(2), 113-120.
- Tuncer M. (2011). Ergen gelecek beklentileri ölçeğinin Türkçeye uyarlanması. *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3), 1265- 1275.
- Tutal V. (2005). Malatya'da Bulunan Ulusal Seviyedeki Taekwondo Sporcuları ile Bölgesel Seviyedeki Taekwondo Sporcularının Fiziksel ve Fizyolojik Özelliklerinin İncelenmesi. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Malatya.
- Uğurlu O. (2011). Genel ve zihinsel sağlığın yordayıcıları olarak iyimserlik ve karamsarlık. *Çankaya University Journal of Humanities and Social Sciences*, 8(1), 81- 90.
- Uluğtekin S. (1991). Hükümlü Çocuk ve Yeniden Toplumsallaşma. Ankara: Bizim Büro Basımevi.

- Uygur M, Yanpar Yelken T. (2017). Sınıf öğretmenliği adaylarının memnuniyet düzeyleri ve gelecek beklentisi algılarının incelenmesi: Mersin Üniversitesi örneği. *Yükseköğretim Dergisi*, 7(1), 1–9. <https://doi.org/10.2399/yod.16.006>
- Üneş Y. (2013). Sağlıkta dönüşüm projesi kapsamında yapılan uygulamaların çalışan memnuniyeti üzerindeki etkisi: Ayvalık Devlet Hastanesi ve Edremit Devlet Hastanesi örneği. Yüksek Lisans Tezi, Beykent Üniversitesi, İstanbul.
- Yalçınkaya GZ. (1986). Taekwondo. İstanbul:Hilal Matbaacılık Kol. Şti. S. 21-34.
- Yücel AS, Kılıç B, Korkmaz M, Göral K. (2015). Spor yapan çocukların spor tercihleri ve bunu etkileyen bazı faktörlerin incelenmesi. *Uluslararası Hakemli Akademik Spor Sağlık ve Tıp Bilimleri Dergisi*, 5(14), 20-54.
- Yücel M. (2015). Eğitim düzeyi farklılıklarının spora yansımaları. *International Journal of Social Science*, 31, 149-165.
- Zorba E. (2006). Yaşam Boyu Spor. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım. S: 87-88.

EKLER

Ek 2. Bilgilendirilmiş Gönüllü Olur Formu

BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU

Bu katıldığınız çalışma bilimsel bir araştırma olup, araştırmanın adı Taekwondo sporcularının Taekwondo branşına başlamalarına etki eden unsurlar, memnuniyet düzeyleri ve geleceğe yönelik beklentileri'dir. Bu çalışma, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı öğretim elemanlarından Orhan BAŞ tarafından yürütülen bir çalışmadır. Bu çalışmanın amacı Çalışma taekwondo sporcularının spora başlamasına etki eden faktörler, bu spora yönelik beklenti ve memnuniyet düzeyleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyması bakımından ilişki tarama modelindedir. Bu tür çalışmalarda neden-sonuç ilişkilerine dair mutlak çıkarımlarda bulunulması imkânsız gibi görünse de olası neden sonuç ilişkileri ile ilgili faydalı çıkarımlar yapmak mümkündür. Bu çalışmada spora başlamaya teşvik eden faktörler, geleceğe yönelik beklenti ve memnuniyet düzeyleri arasındaki ilişkiler çeşitli istatistiksel yöntemlerle incelenerek, literatüre konu ile ilgili bilgi sunmaktır.'dır. Bu çalışmaya katılırsanız sizden 10-15 dakika kadar zaman ayırmanız istenecektir. Bu çalışmada sizden yöneltilen sorulara samimiyetle cevap vermeniz beklenmektedir. Çalışmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Sizden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmeyecektir. Cevaplarınız tamamen gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir ve elde edilecek bilgiler bilimsel yayımlarda kullanılacaktır.

Çalışma, kişisel rahatsızlık verecek unsurlar içermemektedir. Ancak, çalışma sırasında sorulardan ya da herhangi bir nedenden ötürü kendinizi rahatsız hissederseniz çalışmayı yarıda bırakıp çıkmakta serbestsiniz. Çalışma sonunda, bu çalışmayla ilgili sorularınız cevaplanacaktır. Bu çalışmaya katıldığınız için şimdiden teşekkür ederiz. Çalışma hakkında daha fazla bilgi almak ve sorularınız için Prof. Dr. Orhan BAŞ öğretim elemanı tel: 05053461289, e-posta: orhanbas55@hotmail.com ile iletişim kurabilirsiniz.

Bu çalışmaya tamamen gönüllü olarak katılıyorum ve istediğim zaman yarıda kesip çıkabileceğimi biliyorum. Verdiğim bilgilerin bilimsel amaçlı yayımlarda kullanılmasını kabul ediyorum.

Ad-Soyad

Tarih

İmza

..... /...../2021

Ek 3. Veli Onay Formu

VELİ ONAY FORMU

Sevgili Anne/Baba,

Bu katıldığımız çalışma bilimsel bir araştırma olup, araştırmanın adı Taekwondo sporcularının Taekwondo branşına başlamalarına etki eden unsurlar, memnuniyet düzeyleri ve geleceğe yönelik beklentileği'dir. Bu çalışma, Ordu Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim elemanlarından Prof. Dr. Orhan BAŞ tarafından yürütülen bir çalışmadır. Bu çalışmanın amacı Taekwondo sporcularının Taekwondo branşına başlamalarına etki eden unsurlar, memnuniyet düzeyleri ve geleceğe yönelik beklentilerinin araştırılmasıdır. Bu çalışmaya eğer çocuğunuz katılırsa çocuğunuzdan çalışma için 10-15 dakika kadar zaman ayırması istenecektir. Bu çalışmada çocuğunuzdan ölçeklerde yöneltilen sorulara samimiyetle cevap vermeleri beklenmektedir. Çocuğunuzun çalışmaya katılımının onun psikolojik gelişimine hiçbir olumsuz etkisi olmayacağından emin olabilirsiniz. Çalışmaya katılım tamamen gönüllülük esasına dayanmaktadır. Sizden izin istenildiği gibi çalışma öncesinde çocuğunuzun da sözel olarak rızası alınacaktır. Çocuğunuzun dolduracağı testlerde cevapları kesinlikle gizli tutulacak ve bu cevaplar sadece bilimsel araştırma amacıyla kullanılacaktır. Bu formu imzaladıktan sonra da çocuğunuz katılımıcılıktan ayrılma hakkına sahip olacaktır.

Çalışma hakkında daha fazla bilgi almak ve sorularınız için Prof Dr. Orhan BAŞ öğretim elemanı tel: 05053461289, e-posta: orhanbas55@hotmail.com ile iletişim kurabilirsiniz.

Çocuğunuzun bu çalışmaya katılımı ile ilgili lütfen aşağıdaki seçeneklerden size uygun olanını imzalayıp çocuğunuzla birlikte okula gönderiniz.

Bu çalışmaya çocuğum.....'un gönüllü olarak katılımını kabul ediyorum.

Anne/Baba Ad Soyad

Tarih

İmza

..... /...../20..

Ek 4. Araştırma Bütçesi Hakkında Açıklama Formu

ARAŞTIRMA BÜTÇESİ HAKKINDA AÇIKLAMA FORMU

Projenin Adı: Taekwondo sporcularının Taekwondo branşına başlamalarına etki eden unsurlar, memnuniyet düzeyleri ve geleceğe yönelik beklentileri

GİDERLER	Miktar
A. Personel giderleri	.....
a) Araştırmacılara ödenecek ücretler	.....
b) Yardımcı personele ödenecek ücretler	.....
B. Araştırma kurumuna yapılacak ödemeler	.....
C. Gönüllülere yapılacak ödemeler	.....
a) Doğrudan ödemeler	.....
b) Gönüllülerin masraflarının geri ödenmesi şeklindeki ödemeler (taahhüt ücreti, bileti vb.)	.....
D. Araştırma yerindeki hizmet alımları (danışmanlık, testler, bilgisayar işlemleri vb. için yapılan ödemeler)	.....
E. Araştırma yeri dışından hizmet alımları (araştırma yeri dışından danışmanlık, test, işlem, baskı, iletişim vb. ödemeler)	.....
F. Alet, teçhizat, yazılım, yayın alım giderleri	.....
G. İlaç, kimyasal, kurtasiye vb. sarf malzeme alımları	.....
H. Sigortalama giderleri (ve/veya tazminata karşı bloke para)	.....
a) Gönüllüler için	.....
b) Varsa araştırmacılar için	.....
I. Seyahat giderleri (bilimsel ve yönetsel toplantılara katılmak için)	.....
J. Şerefiye ve telif ücreti şeklindeki ödemeler	.....
K. Sözleşmeli araştırma kurumu varsa ona yapılacak ödemeler	.....
L. Diğer ödemeler (yönetim kurulu danışmanlık ücreti vb.)	.....
GENEL TOPLAM :	.....

GELİRLERİN KAYNAĞI

A. Destekleyici	.....
B. Araştırma Fonları (TÜBİTAK, Üniversite Araştırma Fonu, DPT, vb.)	.....
C. Kurum genel bütçesi	.....
D. Araştırmacının/araştırmacıların kendisi/kendileri	.....
E. Diğer kaynaklar (adını yazınız)	.....
GENEL TOPLAM :	000TL.

Sorumlu Araştırmacı
Prof. Dr. Orhan BAŞ

Varsa, Destekleyen Kuruluş Adına

Tarih
26.03.2021

Ek 5. Kişisel Bilgiler Formu

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Yaşınız : 6-10 11-15 16-20 21-25 26 ve üstü
2. Cinsiyetiniz : Kadın Erkek
3. Eğitim Durumu:
 İlköğretim Ortaöğretim Lisans/Önlisans Lisansüstü
4. Anne Eğitim Durumu:
 İlköğretim Ortaöğretim Lisans/Önlisans Lisansüstü
5. Baba Eğitim Durumu:
 İlköğretim Ortaöğretim Lisans/Önlisans Lisansüstü
6. Aylık Gelir Durumu (Kendi veya Aile):
 1000-3000TL 3001-5000TL 5001-7000TL 7000TL ve üzeri
7. Spor Yılı : 1-4 5-9 10-14 15 ve üzeri
8. Milli Sporcu Olma Durumu : Evet Hayır

Ek 6. Anket Formu

Lütfen tüm ifadeleri cevaplayınız ve her bir ifadeyi bir kez (X) ile işaretleyiniz.					
Taekwondo 'ya Yönelmeye Teşvik Eden Etkenler	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla
Taekwondo sporuna olan ilginin etkisi					
Ailenizin taekwondo sporuna yönelmenizdeki etkisi					
Arkadaşların taekwondo sporuna yönelmenizdeki etkisi					
Beden Eğitimi öğretmenin taekwondo sporuna yönelmenizdeki etkisi					
Yazılı basın taekwondo sporuna yönelmenizdeki etkisi					
Televizyon programlarının taekwondo sporuna yönelmenizdeki etkisi					
Antrenörün taekwondo sporuna yönelmenizdeki etkisi					
Boş zamanları değerlendirme düşüncesi					
Başarılı olmanın verdiği mutluluk duygusu					
Taekwondo sporcularına özenmenin etkisi					
Taekwondo Sporcularının Memnuniyet Düzeyleri	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla
Seyircilerin küfürlü tezahürat yapmaları oyun motivasyonumu olumsuz etkiler.					
Ders durumunun kötü olması oyun motivasyonumu olumsuz etkiler.					
Beden eğitimi öğretmeni motivasyonu artırıcı konuşmalar yapmaktadır.					
Antrenman yaptığımız ortam koşullara uygun değildir.					
İlimiz Gençlik Hizmetleri ve Spor Müdürlüğü'nün spor tesislerinden yeterince faydalanamıyoruz.					
İlimiz eğitim kurumlarının spor tesislerinden yeterince faydalanamıyoruz.					
Bir sporcu olarak spora yönelik hedeflerim vardır.					
Müsabaka esnasında centilmenlik dışı hareketlerde kesinlikle bulunmam.					
Taekwondo sporu ile uğraşmak günlük hayatıma olumlu katkılar sunar.					
Tek başıma çalışma imkânım olması beni mutlu eder					
Taekwondo Sporundan Geleceğe Yönelik Beklentiler	Hiç	Az	Orta	Fazla	Çok Fazla
Sağlıklı bir yaşam sürdürebilmek					
İyi bir fizik görünümüne sahip olmak					
Yaşadığım sosyal çevrede Sporcu kimliğimle tanınarak popüler olmak					
Üniversitelerin Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarında eğitim görmek					
Antrenör olmak					
Hakem olmak					
Beden eğitimi öğretmeni olmak					
Basın ve medya yoluyla popüler olmak					
Milli takıma seçilmek, milli olmak					
Maddi kazanç sağlamak					

Ek 7. Etik Kurul Onay Formu

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
YÖNETİM KURULU KARARLARI

KARAR TARİHİ	TOPLANTI SAYISI	KARAR SAYISI
01/03/2021	06	2021/51-72

Enstitü Yönetim Kurulu, Enstitü Müdürü Dr. Öğr. Üyesi Hanife DURGUN başkanlığında 01.03.2021 tarihinde saat 12:45’de toplandı. Gündem onaylanarak kabul edildi. Gündemde bulunan konular görüşülerek aşağıdaki yazılı kararlar alındı.

KARAR NO: 2021/69

Enstitümüz Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans programında kayıtlı 19540300003 nolu öğrenci Gökhan TUĞRAN’ın, tez önerisine ilişkin Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı’nın 01.03.2021 tarih ve 575641 sayılı yazısı ve ekleri görüşüldü.

Enstitümüz Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans programında kayıtlı 19540300003 nolu öğrenci Gökhan TUĞRAN’ın, Prof. Dr. Orhan BAŞ danışmanlığında yürüteceği “*Taekwondo Sporcularının Taekwondo Branşına Başlamalarına Etki Eden Unsurlar, Memnuniyet Düzeyleri ve Geleceğe Yönelik Beklentileri*” başlıklı tez önerisinin Ordu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Öğretim Yönetmeliği’nin 27/1 maddesi uyarınca kabulüne, kararın Enstitümüz Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Başkanlığı’na tebliğine toplantıya katılanların oybirliği ile karar verildi (Ek-18).

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Gökhan TUĞRAN
Doğum Yeri : ORDU
Doğum Tarihi : 01.01.1989
Yabancı Dili : İngilizce
E-posta : gokhantugran@outlook.com

Öğrenim Durumu :

Derece	Bölüm/ Program	Üniversite	Yıl
Lisans	Spor Bilimleri Fakültesi/ Spor Bilimleri	Süleyman DEMİREL Üniversitesi	2013-2017

İş Deneyimi:

Görev	Görev Yeri	Yıl
Beden Eğitimi Öğretmeni	Gölköy Fen Lisesi	2018
Taekwondo Antrenör	Gençlik ve Spor Bakanlığı	2019- ...